

# DVOJEZIČNOST OSTANE FARSA!

## Zakaj deželni glavar ne upošteva slovenskih koroških strokovnjakov?

Objavljamo oficialni seznam dvestopetih koroških krajevnih imen, nesmiselnega kot je, dobesedno. Četudi bo Narodni svet koroških Slovencev o svojem stališču do seznama šele dokončno sklepal, naj nam bo dovoljenih par ugotovitev.

Že pred sklepanjem zakona o dvojezičnih napisih smo pogostokrat opozarjali odgovorne državne in deželne politike na nevarnost formulacije v zakonu „ortsübliche Bezeichnungen“. Nihče se seveda ni zmenil za naša opozorila in vse se je sklepalo, kot smo to že navajeni, brez nas. Delali so, kot da med Slovenci na Koroškem ni nobenega strokovnjaka.

Priloga k seznamu pove, da je iskal slovenska krajevna imena dr. Neumann — poznamo ga po nestrokovnih napadih na prof. Grafenauerja v Kärntner Tageszeitung — s svojimi sodelavci v „večmesečnem zamudnem“ delu. Pregledovali so menda deželne arhive in povpraševali domače prebivalstvo. (Če je to prebivalstvo tudi znalo slovensko, seveda niso povedali.) Našli so imena kot za Eibelhof v pokrški občini spet Eibelhof (kolikor mi vemo, pa pravijo tej vasi domačini OVČJAK, ampak seveda za kraj severno od Celovca niso smeli najti slovenskega imena), za Freibach v občini Sele Frajbah (namesto BOROVNICA kot je pravilno) in za druge kraje spet druge nesmiselne izmišljotine. Mogli bi verjeti v „slučajnosti“, če ne bi na lastna ušesa slišali dr. Einspielerja v Borovljah na prireditvi Heimatdiensta, ko je ta opozarjal politike in strokovnjake, da Freibach ni Borovnica ampak Frajbah! Polemika okoli besedice v a s in v e s ostane le še stranskega pomena, bolj zanimiva je obrazložitev, zakaj naj pride ves in ne vas: treba je bilo zavrniti vsak poizkus „jugoslavizacije“.

Koroški Slovenci smo vedno preradi verjeli v lepe besede in zagotavljanja, dejstvo pa je, da se Avstrija ni dokopala do nujnosti, da je treba manjšine zaščititi, ne pa izigravati!

Občina Dobrla vas: Gablern — Lovanke; Graben — Grabne; Hof — Dvor; Mökriach — Mokrije; Pudab — Pudab; Tschepitschach — Čepiče.

Občina Železna Kapla — Bela: Blasnitzenberg — Zgornja Plaznica; Ebriach — Obirsko; Koprein Petzen — Koprivna pod Peco; Koprein Sonnseite — Koprivna proti soncu; Leppen — Lepena; Lobnig — Lobnik; Remschenig — Remšenik; Trögern — Korte; Vellach — Bela.

Občina Bistrica nad Pliberkom: Dolintschitschach — Dolinčiče; Feistritz ob Bl. — Bistrica nad Pliberkom; Gonowitz — Konjevece; Hinterlibitsch — Podlibič; Hof — Dvor; Lettenstätten — Letina; Pirkdorf — Breška ves; Rischberg — Rižberg; Ruttach — Rute; St. Michael — Šmihel; Traundorf — Strpna ves; Tscherberg — Črgoviče; Unterort — Podkraj; Winkel — Kot.

Občina Galicija: Abtei — Apače; Freibach — Frajbah; Robesch — Robež.

Občina Globasnica: Globasnitz — Klobasnica; Jaunstein — Podjuna; Kleindorf — Mala ves; St. Stefan — Šteben; Slovenjach — Slovenje; Traundorf — Strpna ves; Tschepitschach — Čepiče; Unterbergen — Podgora; Wackendorf — Večna ves.

Občina Grebinj: Grutschen — Gruče;

Obere Gemeinde — Zgornja ves; Untergreutschach — Spodnje Krčanje.

Občina Vovbre: Attendorf — Vata ves.

Občina Suha: Bach — Potoče; Illmitzen — Ivnik; Oberdorf — Gornja ves; Schwabegg — Žvabek; Unterdorf — Dole ves.

Občina Ruda: Eis — Led; St. Martin — Šmartin; St. Nikolai — Št. Miklavž; St. Radegund — Št. Radegund; Untermittendorf — Spodnja ves.

Občina Škocijan: Grabelsdorf — Grabale ves; Horzach I — Gorce; Horzach II — Gorce; Lanzendorf — Lancova; Lauchenholz — Luhi les; Mökriach — Mokrije; Nageltschach — Nagelče.

Občina Škocijan: Obersammelsdorf — Zvrhnje Žamanje; St. Veit i. J. — Št. Fid v Podjuni; Unternarrach — Spodnje Vinare; Untersammelsdorf — Spodnje Žamanje; Vesielach — Vesele.

Občina Št. Peter na Vašinjah: St. Jakob — Št. Jakob; Wernzsch — Brnce.

Občina Žitara vas: Dullach — Dule; Kleinzapfen — Malčape; Müllnern — Mlinče; Pogerschtzen — Pogerče; Polena — Polena; Sittersdorf — Žitara ves.

Občina Važenberk: Krenobitsch — Hrenovče; Kulm — Hom; Penk — Klopiče.

### Okraj Šmohor

Občina Brdo: Brugg — Moste; Fritzendorf — Limarče; Mellach — Mele; Nampolach — Pole; Potschach — Potoče.

### Okraj Celovec - podeželje

Občina Žrelec: Mieger — Medgorje; Moosberg — Mosberg.

Občina Borovlje: Glainach — Glinje; Laak — Loka; Otrouza — Otrouca; Rauth — Rute; Unterglainach — Vesca; Waidisch — Bajdiše.

Občina Grabštanj: Sand — Prod.

Občina Hodiše: Dobein — Dobajna; Höflein — Dvorce; Höhe — Na Gori; Keutschach — Hodiše; Plaschischen — Plešiče; Plescherken — Plešerka; Rauth — Rut; Reauz — Rjavc; St. Margarethen — Šmarjeta.

Občina Kotmara vas: Gaisach — Čezava; Göriach — Gorje; Plöschenberg — Plešivec; Preliebl — Preble; St. Gandolf — Št. Kandolf; Schwanein — Zvonina; Trabesing — Trabesinj; Tschachoritsch — Čahorče; Wurdach — Vrđi; Neusaß — Vesava.

Občina Bilčovs: Bach — Potok; Edling — Kajzeze; Fellersdorf — Bilnjovs; Franzendorf — Branča ves; Ludmannsdorf — Bilčovs; Lukowitz — Koviče; Moschenitzen — Mošččenica; Muschkau — Muškava; Niederdörfel — Spodnja Vesca; Oberdörfel — Zvrhnja Vesca; Rupertiberg — Na Gori; Selkach — Želuče; Strein — Stranje; Wellersdorf — Vitnja ves; Zedras — Sodražava.

Občina Pokrče: Eibelhof — Eibelhof.

Občina Radiše: Kossiach — Kozje; Kreuth — Rute; Lipizach — Lipica; Radsberg — Radiše; Schwarz — Dvorec; Tutzsch — Tulce; Weroutzsch — Verovce.

Občina Šmarjeta v Rožu: Dobrowa — Dobrova; Homöllisch — Homeliše.

Občina Škofiče: Ottosch — Otož; Rauth — Ravne; St. Kathrein — Jerberg; Tschelweg — Holbiče.

Občina Svetna vas: St. Johann i. R. — Št. Janž v Rožu.

Občina Slovenji Plajberk: Loiblthal — Brodi; Windisch Bleiberg — Slovenji Plajberg.

Občina Sele: Freibach — Frajbah; Homölich — Homeliše; Mitterwinkel — Srednji Kot; Oberwinkel — Zvrhnji Kot; Schaida — Šajda; Zell Pfarre — Sele Fara.

### Okraj Beljak - podeželje

Občina Podklošter: Hart — Vočilo; Krainberg — Strmec; St. Leonhard — Št. Lenart.

Občina Loga vas: Augsdorf — Loga ves; Dieschitz — Deščiče; Latschach — Loče; Pulpitsch — Pulpače; Treffen — Trebinja.

Občina Brnca: Obertechanting — Zvrhnje Tehanče; Susalitsch — Žužalče; Unteraichwald — Spodnje Dobje.

Občina Straja vas: Achomitz — Zahomec.

Občina Ledince: Kopein — Kopanje; Petschnitzen — Pečnica; Pirk — Brezje; Raun — Ravne; St. Johann — Št. Janž; Unterferlach — Spodnje Borovlje.

Občina Rožek: Duel — Dule; Wudmath — Vudmat.

Občina Št. Jakob v Rožu: Feistritz — Bistrica; Frießnitz — Breznica; Gorintschach — Gorinčiče; Greuth — Rute; Kanin — Hodnina; Längdorf — Velika ves; Lessach — Leše; Mühlbach — Reka; St. Jakob — Št. Jakob; St. Peter — Št. Peter; Schlatten — Svatne; Srajach — Sreje; Tösching — Tešinja; Winkl — Kot.

### Okraj Velikovec

Občina Pliberk: Aich — Dob; Draurain — Breg; Einersdorf — Nonča ves; Grablach — Grable; Gupf — Vrh; Kömmel — Komel; Loibach — Libuče; Lokowitzen — Lokovica; Moos — Blato; Replach — Reple; Rinkenberg — Vogrče; Rinkolach — Rinkole; Ruttach — Rute; St. Georgen — Šentjur.

Občina Pliberk: St. Margarethen — Šmarjeta; Schattenberg — Senčni kraj; Schilterndorf — Cirkovče; Weißenstein — Bilšak; Wiederdorf — Vidra ves; Woroujach — Borovje.

Občina Djekše: Enzelsdorf — Encelna ves; Grafenbach — Kneža.

## Ljubimkanje z „Interalpin“

Pred kratkim je imel občinski svet občine Št. Jakob v Rožu svojo sejo, na kateri so obravnavali zadeve lokalnega značaja, personalne potrebe in sklepanje o finančnih ter o subvencijah. — Čeprav ne v osredju programa, je poročilo župana Gressla o projektu počitniškega doma „Interalpin“ zbudilo močno zanimanje.

Interalpin je komanditna družba, upravna zadruga z omejenim jamstvom s sedežem v Halleinu in namerava na področju občine Št. Jakob ustanoviti počitniško stanovanjsko napravo, ki naj bi bila povezana s centrom za šport, razvedrilo ter rekreacijo. Ta naprava naj bi zadostovala vsem potrebam turistov in letoviščarjev. Tako naj bi bil v tem projektu, ki bo nudil prostora nad 2000 ljudem, poseben center z recepcijo, upravo, konferenčnimi prostori, gastronomskim področjem z restavracijo, vinotočnico, kavarnami, nočnimi lokali ter samopostrežnicami, nadalje področje kritja potrošnje, kot so to trgovina za živila, strokovna trgovina za mesne izdelke, za mlečne produkte, vino ter špirituoze, pekarna, nadalje prodaja suvenirjev, trafika, parfumerija, trgovina za fotografske potrebščine, čistilnica ter končno lastna bančna filiala z menjalnico. Poseben del centra naj bi služil zabavi, nadaljni del športu; oba naj bi bila opremljena z vsem, kar gost potrebuje, skratka: ta naselbina bi postala vas v vasi.

Župan je dejal, da bodo zdaj zadevo prepuščili presoji strokovnjakov, ki da bodo dokončno odločili, ali se bo ta projekt uresničil ali ne. — V obravnavi te točke je slovenski poslanec Janko Janežič vprašal župana, kdo da stoji za tem podjetjem. Gressel mu je povedal imena, ki so v trgovskem registru. Seveda s tem še ni povedano, kdo dejansko stoji za temi osebami.

(V ekspoziciji, ki so ga dobili občinski mandatarji od „Interalpina“, stoji, da bodo ta projekt uresničili „mit Hilfe potenter Bau-

träger und Finanzierungsgruppen“). Tudi ni bilo povedano, kdo so te skupine za financiranje in tudi v ekspoziciji ni nobene besede o tem, če so že v drugih krajih takšne naprave.

Vsekakor pa bo taka naselbina nasprotovala državnim pogodbam, saj bi močno popačila etnično sliko Št. Jakoba. Doživeli smo že prevelikokrat in še doživljamo, da zahodnonemški kapital pri nas zmore vse ter da se domačini vse preradi klanjajo pred njim. Deželni zbor je v zadnji seji pred počitnicami sklenil prve korake proti taki razselitvi Koroške, kdaj bosta to potrebo videli tudi večinski frakciji v Št. Jakobu? In še nekaj: „Interalpin“ želi, naj bi s tem ekspozicijem tako dolgo ravnali zaupno, dokler ne bo načelnega sporazuma med občinskim odborom ter družbo „Interalpin“. Takemu zamlčanju nikakor ne moremo pritruditi, javnost ima pravico izvedeti, kakšni so rezultati pogajanj. Le ob robu naj pripomnimo, da je bilo zabranjeno uredniku „Našega tednika“ snemanje seje na magnetofon, čeprav je isto delal župan. Tudi je bilo slišati, da hoče občina podpirati predlog, po katerem naj bi bil imenovan podžupan Albert Petschnig za ekonomskega svétnika. Znano je, da je Petschnig član ponemčevalnega Schulvereina Südmark ter Zveze vindiščarjev. Obe ti organizaciji sta članice Heimatdiensta. Je to članstvo razlog za podelitev tega redkega naslova?

### Sovjetska zveza in arabske zahteve

Newyorška revija „News Week“ piše, da Sovjetska zveza nadalje odločno zavrača arabske prošnje za orožje. SZ pa ni zavrnila le prošnje predsednika Sadata, piše News Week in navaja, da so Jaserja Arafata med nedavnim obiskom v Moskvi že tretjič zavrnili, ko je prosil za oklopnjake in protiletalske topove.



## Tepavac izvoljen v vodstvo konference

Na prvi redni seji v Georgetownu so sinoči izvolili za enega od podpredsednikov konference zunanjih ministrov neuvršenih držav zveznega sekretarja za zunanje zadeve Mirka Tepavca. Za podpredsednike so še izbrali ministre Egipta, Sierra Leone, Kenije, Malezije, Iraka in Jamajke.

Tanzanijski predstavnik je postal predsednik političnega odbora, indijski zunanji minister Svaran Sing pa predsednik gospodarskega odbora konference neuvršenih.

Maroški kralj Hasan II., ki je sedaj tudi predsednik organizacije afriške enotnosti, je poslal na konferenco neuvršenih poslanico in ji zaželel uspeha. „Afrika, katere večina držav je, odkar so postale neodvisne, zvesta načelom neuvršenosti, se zaveda, koliko dela še čaka naše gibanje; zato je bila vselej pripravljena, da živahno prispeva k ustvarjanju boljšega mednarodnega ravnotežja, kar naj bi tudi spodbudilo k temu, da

### PALESTINCI KRITIZIRAJO NAMERAVO LIBIJE IN EGIPTA

Glasilu Organizacije za osvoboditev Palestine „Palestinska revolucija“ javno kritizira nameravano združitev med Libijo in Egiptom v članku uradnega glasnika organizacije Karela Nasserja. Članek govori o „površnih združitvah, ki so bile vsiljene množicam brez njihovega posvetovanja“. List dodaja, da „združevanje med arabskimi državami ne more nadomestiti boja ter se omejevati na prazne formule brez vsakršne praktične veljave“. Palestinsko glasilo sicer ne omenja izrecno Egipta in Libije, vendar je jasno, da je komentar namenjen dogovoru med Sadatom in Gedafigem.

### ZAČETEK GRADNJE AVTOCESTE

Ta teden bodo začeli graditi odsek Beograd—Ostružnica, del avtoceste Beograd—Obrenovac. Vsa pripravljana dela so opravljena, odsek pa bo imel šest pasov, ki jih bodo ločevale zelenice. Predvidoma naj bi bil dograjen do oktobra prihodnjega leta. Denar, 65 milijonov dinarjev, so prispevali svet uporabnikov cest (20 odstotkov), zveza za ceste (40 odstotkov), prav toliko pa tudi beograjska skupščina. Drugi odsek: Ostružnica—Obrenovac, pa bo ožji — s štirimi pasovi in zelenim pasom. Investitorji bodo isti, denar pa še ni zagotovljen. Če bodo dela na prvem odseku potekala po predvidenih načrtih, se bo gradnja drugega odseka začela oktobra prihodnjega leta, ko bo končan prvi.

### JAT KUPIL ŠEST LETAL

Jugoslovanski aerotransport bo od sredine prihodnjega leta povečal svojo letalsko floto za novih šest letal tipa DC-9. Pogodbo med JAT in ameriško firmo McDonell Douglas, po kateri bo ta firma v prvi polovici prihodnjega leta dobavila vseh šest novih letal, vrednih 30 milijonov dolarjev, so včeraj podpisali v Beogradu. Zdaj ima JAT sedem letal DC-9.

Na zemunskem letališču pa so včeraj prikazali najnovejše letalo iste firme DC-10. To je bil prvi polet 60 metrov dolgega in skoraj 200 ton težkega letalskega velikana v Jugoslaviji. Neuradno se je zvedelo, da je JAT zainteresiran za DC-10 in da je možen njegov nakup leta 1974.

### ZDAJ VSI V OBRAMBO DOLARJA!

Borzni komentatorji ugotavljajo v zadnjem času zanimiv pojav: Čeprav spada dolar med prosto nihajoče valute, se je proti koncu prejšnjega tedna dokaj utrdil nasproti drugim valutam. Ker imajo emisijske banke na zalogi velike rezerve v dolarjih, je tudi v njihovem interesu, da se tečaj dolarja ohrani na čim višji ravni ter so zato dolar v zadnjem času krepko podpirale. To je bilo tudi v duhu washingtonskega dogovora, sklenjenega v decembru lanskega leta.

Presenečenje je izzvalo dejstvo, da so v zadnjem času tudi Združene države Amerike močno podprle dolar, čeprav ni več konvertibilen v zlato in niha svobodno. Prav o tej novi taktiki Združenih ameriških držav krožijo različna ugibanja. Utrjuje se domneva, da hočejo Združene države Amerike kreniti na novo pot v svoji denarni politiki in uvesti strožje nadzorstvo nad dolarjem. Gre za novo taktično potezo, saj je doslej ameriška denarna politika šla za tem, da se čim bolj dvigne izvoz s tem, da se ameriško blago poceni. To je najlažje doseči s prepustitvijo dolarja, da lahko svobodno niha ter se suka na nižji ravni.

bi človek zares dosegel svobodo in pravico.“

Zunanji minister NDR Otto Winzer pa je v svoji pozdravni brzojavki, ki jo je poslal konferenci, ponovno opozoril na „načelno soglasje“ NDR s protimperialističnimi cilji neuvršenih in podpira njihov boj za zagotovitev mednarodne varnosti in svetovnega miru ter nacionalne neodvisnosti, suver-

## Celovški lesni sejem - odprt

V navzočnosti veliko prominente je v petek otvoril minister za kmetijstvo in gozdarstvo, Oskar Weihs, „21. Avstrijski lesni sejem“.

Predsednik trgovske zbornice, deželni poslanec Karl Baurecht, je uvodoma pozdravil častne goste, med njimi podkanclerja Häuserja, ministra za kmetijstvo in gozdarstvo, Oskarja Weihsa, ministra za promet, Erwina Frühbauerja, deželnega glavarja Hansa Simo, številne diplomatske zastopnike, škofa ddr. Jožefa Köstnerja ter številne druge goste.

Predsednik celovškega velesejma, Hans Ausserwinkler, je v svojem govoru dejal, da mora biti vsak prireditelj sejma pripravljen, analizirati svoje stališče ter vedno biti gibčen in svoj sejem usmeriti v prihodnosti, in ta edinole v specializaciji. Omenil je tudi težave, ki jih ima prireditelj z denarnimi sredstvi in sejmi, ki so trenutno v Avstriji, naj ne bi stopili v konkurenčni boj drug proti drugemu, s čemer bi veliko sil šlo v izgubo, hkrati pa bi sejmom ne jemali več resno. (Znano je, da je Predarlska namesto svojega tekstilnega sejma priredila letos lesno raz-

nosti, ozemeljske nedotakljivosti in enakosti vseh držav.

Ob ministrskem srečanju neuvršenih držav v Georgetownu so tanzanijski listi na prvih straneh odkrito pozvali vse neuvrščene države, naj se odločijo za večjo materialno pomoč osvobodilnim gibanjem v preostalih kolonijah na svetu. Vodilni dnevnik „Daily News“ piše, da kolonializem in rasizem ne ogrožata neposredno le njih samih, temveč tudi vse, ki so si komaj izbojevali neodvisnost — skušata jih spremeniti v svoje kolonije.

stavo, a ni bila uspešna ne na strokovni in ne na publicistični plati.) Ausserwinkler je nato omenil posebnosti lesnega sejma, edino delujočo žago na kakem sejmu v Evropi, vzhledno izbirno transportnih strojev za gozd in les ter strokovne razstave koroških mizarjev, ter trdk za pohištvo in lesenih hiš ter takih iz izgotovljenih delov. Ugotovil je, da je celovški sejem postal prav mednarodni, saj znaša delež inozemskih firm na razstavi 47 odstotkov. Nato se je zahvalil še svojemu ravnatelju dr. Kleindienstu, ki je kot vsako leto z veliko vnemo ter elanom pripravil ta lesni sejem.

Nato je spregovoril deželni glavar Sima, ki se je bavil večinoma z mislijo in s spoznanjem, da je fundament vsakega gospodarskega vzpona utrditev socialnega in nacionalnega miru. Verodostojnost naše politike se meri na pripravljenosti, rešiti probleme brez preživelih resentimentov, v neortodoksnih akcijah ter in odprtem duhu človečnosti, je dejal Sima (točno! op. sf).

Po svojem govoru je minister za kmetijstvo in gozdarstvo, Oskar Weihs otvoril 21. avstrijski lesni sejem.



Častni gostje (od leve strani) Hans Ausserwinkler, Hans Sima, Oskar Weihs, podkancler Häuser in Erwin Frühbauer.

## Proces proti voditeljem hrvaških študentov

V Zagrebu se nadaljuje sodni proces proti štirim bivšim glavnim voditeljem hrvaških univerzitetnih študentov Čičaku, Paradjiku, Budišu in Dodigu. Medtem ko prvi trije nočejo odgovarjati na vprašanja predsednika sodišča, češ da nima zagovor nobenega pomena, ker so bili od političnih instanc že vnaprej obsojeni, pa je Dodig odgovarjal in celo očital ostalim trem, zakaj ne govorijo pred sodiščem. Rekel je, da to zahtevajo od njih tisoči študentov, katere so vodili in ki so jim zaupali. Zato je obširno pojasnjeval svoje politično delovanje. Odločno je zavrnil obtožnico, ki dolži študentovske voditelje prevratnega delovanja, namreč da so hoteli vreči jugoslovanski socialistični sistem in da so ustanovili posebno nacionalno gibanje hrvaških študentov ter delovali za odcepitev Hrvatske od Jugoslavije. Dodig je dejal, da

ni nikoli obstajalo kako posebno nacionalno gibanje in da so študentje vedno nastopali v skladu z delovanjem bivšega hrvaškega partijskega vodstva, ki je bilo potem decembra odstavljen z znano odločitvijo predsednika Tita. Rekel je, da bi moralo vprašati sodišče o usmerjenosti tistega delovanja bivše partijske voditelje, ne nje.

Študent Čičak je vzal mandat svojemu zagovorniku Faruku Kapetanoviću, ker je ta trdil, da je njegov varovanec psihično neuravnovešen. Ker se je Čičak nekoč zdravil na neki zagrebški kliniki zaradi živcev, je sodišče zahtevalo zdravniški izvid, ki govori

o „psihičnih neravnovesjih“. Iz protesta proti temu, da ga skušajo prikazati kot duševno neuravnovešenega človeka, je skušal praviti Čičak eno zadnjih noči samomor, tem, da je pogoltnil nad 20 tablet nekega mirjevalnega sredstva. Toda jetniški zdravnik mu je hitro izpral želodec in ga rešil.

Ta proces vzbuja v Jugoslaviji in posebno na Hrvaškem veliko pozornosti, ker so do toženci zelo znani, saj so bili v času pred njegovo političnega vodstva v ospredju vse študentovskega dogajanja.

V Sarajevu pa so obsodili na tri leta je profesorja Živojina Vujića pod obtožbo, da je rušil bratstvo jugoslovanskih narodov, loval proti državi itd.

## Sovjetsko-kitajska polemika o celotnem mejnem področju

Ostre obtožbe moskovskega dnevnika „Izvestja“

Povsem nepričakovano je prišlo do živahnih polemik med Sovjetsko zvezo in Kitajsko, ko je vladni list „Izvestja“ zelo ostro kritiziral novi atlas, ki so ga objavili na Kitajskem. Atlas se imenuje „Atlas miru“, moskovski dnevnik pa pravi, da je v resnici atlas sovraštva, ker vzbuja v kitajskem ljudstvu sovraštvo.

Na videz gre za običajno nedolžno geografsko publikacijo, dejansko pa vsebuje atlas „absurdne zahteve“, falsificira zgodovino itd. Izvestja pravijo, da Kitajska zahteva celotno Mongolijo, dobršen del Kazakstana in večje predele Turkmenije, Uzbekistana in Sibirije.

„Izvestja“ utemeljujejo sedanje mejne zgodovinske razloge in pravijo, da so povsem zakonite ter da ni mogoče razumeti zakaj Kitajci zahtevajo sovjetsko ozemlje, katerem žive sovjetski ljudje. „Izvestja“ pravijo, da se s tem ustvarja umetno ozemlsko vprašanje, ki ruši dobre sosedske odnose.

Celotne kitajske zahteve se nanašajo preko milijon in pol kv. km ozemlja SZ. Tajci utemeljujejo svoje zahteve, češ da gre za predele, ki jih je carska Rusija našla in vzela in prisilila Kitajsko podpisati nepravilne pogodbene.



## Detela v nemščini

V kratkem izide pri zahodnonemški založbi J. G. Bläschke Verlag v Darmstadtu nemški prevod knjige Leva Detela „ISKUŠNJE Z NEVIHTAMI“. (London 1967). Knjiga se bo imenovala „ERFAHRUNGEN MIT GEWITTERN“ in jo je prevedla Hilde Bergner. Posomezen izvod bo stal DM 9,80.

J. G. Bläschke Verlag si je naredil ime s splošno priznano serijo mednarodne poezije „Najnovejša pesem“ (Das neueste Gedicht), v kateri so izšle pesniške zbirke Karla Krowa, W. H. Audena, Eugenia Montaleja, Archibalda Mac Leisha, Adama Wazyka, Heinza Pionteka, Odysseasa Elytisa, Williama Carlosa Williama, Vladimira Holana, Antonina Brouseka, Alaina Bosqueta, Johanneesa Poethena in drugih, do zdaj šestinštirideset zvezkov. Poleg tega je pri tej založbi objavil svoje prozne izdelke modernist Arno Schmidt, a tudi avstrijska pesnica Christine Lavant in katoliška pripovednica Paula Grogger. Založba izdaja tudi strokovne, umetniške, bibliografske in zgodovinske knjige in ponatise starih knjig.

Februarja 1972 je nemški spored avstrijskega radia (2. program) oddajal preko nižjeavstrijskega studia Detelovo prozo, 4. julija pa je bila na sporedu koroškega studia ponovno nemška oddaja o Deteli, v kateri so brali njegovo kratko prozo. (Poleg tega Detela redno sodeluje v kulturnem programu slovenskih oddaj celovškega radia in radia Deutsche Welle v Kölnu.)

V najnovejši številki švicarske literarne revije iz Berna „SANDUHR“ (št. 4, pomlad

1972) je Detela objavil esej o poeziji in prozi mlajšega nemškega književnika D. P. Meierja Lenza pod naslovom „Eksotična realiteta“. V drugem letošnjem zvezku saarbrückenske literarne revije „Unio“ pa je Detela priobčil odlomek iz knjige „Izkušnje z nevihtami“ pod naslovom „Lov na slone“. V isti številki te revije je Milena Merlak objavila prozo „Tekma“, že v prvi letošnji številki iste revije pa pesem „Smrt mesečnice“. Vse te tekste je iz slovenščine prevedla Hilde Bergner.

## Slovensko gledališče v Trstu ob koncu sezone

Sezona 1971/72 pomeni važen mejnik v delovanju tržaškega gledališča: aprila letos si je nadelo status Stalnega slovenskega gledališča in v njegovem upravnem svetu sedijo predstavniki občinske in pokrajinske, pa tudi deželne uprave. Zdj čakajo na pristop še predstavnikov državne uprave, ki se še obotavlja, ker sme biti po zakonu v enem mestu samo eno stalno gledališče, v Trstu pa bi imeli dve; **izjema pa je tu nujna glede na manjšinsko problematiko**. Z gmotnim pristopom države bi končno rešili finančni problem, s katerim se venomer ubadajo slovenski gledališčniki in zaradi katerega se bo prihodnja sezona začela s predvidenim primanjkljajem ter številnimi nerešenimi vprašanji (pomladitev ansambla i. dr.). Spričo doseženega uspeha smo zadovoljni — je naglasil dosežani predsednik upravnega sveta **prof. Josip Tavčar** na tiskovni konferenci, ko je z ravnateljem gledališča Filibertom Benedetičem in dramaturgom Miroslavom Košuto seznanil časnikarje z delom v minuli in načrti za bodočo sezono — sicer se nahajamo v zelo delikatni prehodni fazi.

V minuli sezoni je slovenski ansambel dosegel vrsto zavirljivih uspehov, od prvega gostovanja v Kanalski dolini (v Trbižu), s katerim je SSG raztegnilo svojo dejavnost na vsa področja, kjer prebiva slovenska narodnostna skupina, do laskavih priznanj na Borštnikovem srečanju v Mariboru („Bobni v noči“ so bili proglašeni za najboljšo slovensko predstavo in bili deležni kar 4 nagrad), uspešnega začetka Ljudskega odra SSG in okrepitve dejavnosti na Goriškem. Vsega so bile uprizorjene 204 predstave, ki si jih je ogledalo kar 51.729 oseb.

**V načrtu je razširitev delovanja na Koroško**, in to v sklopu meddeželnega sodelovanja, pa tudi skupna predstava Mahničevega Slovenskega pasijona, Vojaškega mizerera in Kmečkega rekviema, v izvedbi SSG in italijanskega stalnega gledališča iz Trsta na mednarodnem festivalu beneškega bie-

## KONGRES PEN ODPOVEDAN ZARADI HUDE FINANČNE STISKE

Mednarodni sekretariat svetovne organizacije pisateljev PEN v Londonu je razglasil, da bo letošnji svetovni kongres PEN, ki bi moral biti v Manili na Filipinih, odpadel. Filipinski center PEN je namreč sporočil, da so bili kljub vsem pripravam, ki so se jih že lotili, zaradi naravnih katastrof prisiljeni skriti vladne proračune tako daleč, da so odpovedali vse mednarodne konference, ki naj bi bile sicer letos v Manili. Filipinski center je hkrati izrazil upanje, da bodo ostali nacionalni centri odločitev o črtanju letošnje prireditve z razumevanjem upoštevali.

## Slovenski glasbeniki na „graški jeseni“

Oktober bodo priredili v Gradcu, glavnem mestu Štajerske, festival pod naslovom „Štajerska jesen“. Spored določa med drugim vrsto simfoničnih koncertov. Kot zadnji bo na sporedu 17. oktobra koncert simfoničnega koncerta Radiotelevizije Ljubljana pod vodstvom dirigenta Sama Hubada. Izvajal bo skladbe Donatonija, Niculescuja, Deniso, Lutoslavskega in Lebiča. Medtem ko so naslovi skladb vseh ostalih na uradnem programu festivala že navedeni, je označeno Lebičevo delo samo s Črko U (Uraufführung — prazvedba), kar pomeni, da bodo neko njegovo delo prvič izvajali, a verjetno ga do natisa programa, ki ga že nekaj časa delijo vsepovsod, v Gradcu, še ni dokončal.

12. oktobra pa bo nastopil Komorni orkester Radio-televizije Zagreb pod vodstvom dirigenta Maria di Bonaventura. Izvajal bo skladbe, ki so jih zložili Zeljenka, Lutoslavski in Goeykaerts. Pariški orkester „Musique vivante“ pa bo 14. oktobra izvajal med drugim Globokarjevo skladbo „Concerto grosso“, prazvedbo nove priredbe.

## Teološki tečaj v Tinjah

Spoštovani(a)!

Gotovo si že pričakoval(a) vabilo na naš vsakoletni teološki tečaj — „dneve srečanja“ v Tinjah.

Letos se bomo zbrali 24. in 25. avgusta v Domu v Tinjah.

Vzemimo si za geslo srečanja besede Henrija Bordeauxa: „Na svetu je zame na svetu ena sreča: sreča drugih. Kdor pozabi na svojo srečo in išče srečo drugih, dobi svojo za nameček.“

**Naša predavateljca:** univ. prof. dr. Janez Janžekovič in prof. dr. Olaf Colerus-Geldern.

### S P O R E D :

ČETRTEK, 28. avgusta:

- 9.00 Janžekovič: „Zgradba življenjskih resnic“
- 11.00 Skupna evharistična daritev
- 16.00 Janžekovič: „Smotrnost v naravi kot pot do Boga“

V četrtek proti večeru bomo obiskali Bergovo galerijo v Pliberku. Dr. Berg sam nas bo vodil skozi galerijo!

PETEK, 25. avgusta:

- 9.00 Janžekovič: „Krščanstvo in narodnost“
- 11.00 Skupna evharistična daritev
- 16.00 Dr. Olaf Colerus-Geldern: „Sinodalna predloga o miru“

Svidenja se veselijo in pozdravljajo

**bogoslovci in THT-jevci**

## GLOBALNO ZAŠČITO SLOVENCEV V ITALIJI

Izšla je knjiga ZA GLOBALNO ZAŠČITO SLOVENCEV V ITALIJI. Aktualno in potrebno izdajo Založništva tržaškega tiska je uredil Stanislav Renko, ima 128 strani, prinaša pa historiat boja za zakonsko zaščito slovenske manjšine, skupno pismo predsedniku vlade. E. Colombu in zakonske osnutke SKGZ, KPI, PSI, SS—SDZ in PSIUP. Ocenite te knjige bomo prinesli v eni od prihodnjih števil NT.

## UKRADLI DRAGOCENO SLIKO

V Komiži pri Visu je bila iz cerkve sv. Nikolae ukradena oljnata slika, za katero strokovnjaki menijo, da je delo Tiziana ali enega njegovih učencev. Vrednost slike je zelo velika. Na žalost pa slika ni bila registrirana v katalogu regionalnega zavoda za zaščito kulturnih spomenikov v Splitu. Zato jo bodo težko našli. Preiskovalni organi smatrajo, da je sliko ukradla neznana oseba pri običajnem ogledu cerkvenih znamenitosti.

## Turistični napotki za Primorsko

(2. nadaljevanje)

Če se boste v Gorici želeli okrepčati, naročite si **goriško frtaljo**, ki je zelo tečna jed. Posezite po furlanskem ali briškem vinu, **tokaju** ali **merlotu**, ki sta dobri namizni vini. Če pa bi želeli vrhunsko furlanskoprimorsko vino, povprašajte po **cividinu** ali celo **pikolitu**, prvi je prijetno kiselkast, drugi pa je sladak. Pikolit je plemenito vino in je bilo nekdanj znano tudi na cesarskem dvoru. V Gorici je tudi nekaj slovenskih gostiln, ki vam jih bodo domačini radi pokazali.

Ko zapuščamo mesto in se usmerimo proti Trstu, se peljemo mimo velike slovenske vasi **Štandrež**, ki prosvetno živahno deluje in potem dalje mimo slovenskih vasi na goriškem polju, ki spadajo v občino **Sovodnje**. Imajo slovensko hranilnico in posojilnico. Kmalu se vzpemo na Kras na planoto **Doberdob**, znano iz prve svetovne vojne in po znanem uporu slovenskih fantov proti avstrijskemu zatiranju. **Doberdob** je danes slovenska občina, vas z nekaj seli in prav tako kot druge slovenske vasi, prosvetno zelo živahna. Kmalu se približamo velikemu furlansko-italijanskemu mestu **Tržič** (Monfalcone) z ogromnimi ladjedelnicami in industrijo. Tukaj živi tudi mnogo slovenskih družin in v bližnjih **Ronkah** (**Ronchi**). Slovenske šole nimajo, zato **občina slovenske otroke na svoje stroške prevaža v slovensko šolo v Doberdob**.

Ob morju pod cesto prihaja na dan mogočni Timav v številnih rokavih, ki so v starem veku služili za pristanišče. Nad izviro

pa je nekdanj kraljeval mogočni samostan **Štivan**, iz katerega so pokristjanjevali primorske Slovence. Danes je tukaj slovenska vasica Štivan. Za njo pa se že kaže **Devin** z mogočnim gradom grofov Turn in Taxis (Torre e Tasso), ki so v nekdanji Avstriji imeli v zakupu pošto. Smo na trdem Krasu in pri klenih Kraševcih. Toda mnogo je že italijanskih naseljencev, zlasti beguncev iz Istre. Občina **Devin-Nabrežina**, je dvojezična in veselo nas pozdravljajo dvojezični napisi in krajevne table. (Sem bi morali priti pogledat razni časnikarji od „Kleine Zeitung“ in od „Die Presse“, pa še kdo od Heimatdienst). Ob morju za Devinom in njegovim gradom je kopališče **Sesljan** (Sistiana), glavno na Tržaškem Bregu, kjer se Kras s svojim rastlinstvom spušča naravnost v morje. Tukaj so nekoč **ribarili slovenski ribiči**, ki se danes bavijo z drugimi deli. Tukaj je nastala tudi starodavna pesem **Lepa Vida**. Vsekakor je ta čudoviti kotiček znal ceniti avstrijski vojvoda in nesrečni mehiški cesar Maksimilijan, ki si je ob obali pred Trstom uredil svoj **Miramar**, gradič s čudovitim kraškim vrtom. V njem je danes muzej, na vrhovih pa prireditve za turiste. Ob Bregu prihajajo na dan že pod morskovo vodo močni vrelci, ki se jim reče **brojnice**. Te oznake slovensko zemljepisje menda še ni utegnilo zapisati in zato uporabljaja hrvaški izraz „vrulja“.

Od nadvojvodovega gradu Miramara se podamo po cesti ob morju in pridemo najprej do **Barkovelj** (Barcola), predmestju Tr-

sta. Danes so že del mesta in so zato precej izgubile nekdanji slovenski značaj. Nad Barkovljami je na velikem brdu predmestni predel **Greta** in za njim v dolini **Rojan**, povsod tukaj se drži močna slovenska skupnost. Mi gremo po cesti spodaj, kjer se že začena kolodvor. Ko pridemo do njega, smo že v sredi mesta.

Mesto Trst obdaja Spodnja tržaška okolica, ki je prav do novejšega časa imela popolnoma slovenski pečat. Danes je mešana ker so se v mesto in predmestja priselili številni italijanski begunci iz Istre. Poleg že omenjenih predmestij ob prihodu v Trst, spadajo v to okolico še naslednji primestni in predmestni deli: od Rojana naprej začena **Škorklja** (Scorcola), nad njo **Kolonja** (Cologna), potem pa se spodaj odpre zopet velika dolina v kateri je **Vrdela** (Guardiella) z znano župnijo Sv. Ivana. Nad Sv. Ivanom se vleče **Katinara**, kjer so tudi poslopja tržaške univerze. Pred Vrdelo je hrib in na njegovi južni strani je mestni predel **Kjadin**, od njega naprej proti vzhodu se začena **Rocol**, tu je ob hribu Bombelj (Montebello), znano tržaško konjsko dirkališče. Od tukaj naprej se začena **Sveta Marija Magdalena Zgornja** s osrednjim pokopališčem Sv. Ano, za njo pa **Sveta Marija Magdalena Spodnja**. Pod njo pa sta **Čarbola** in **Škedenj**. Samo mesto ima več okrajev: **Staro mesto**, **Novo mesto**, **Stara mitnica**, **Nova mitnica**, **Sv. Vid**, **Kjadin**, je tudi že mestni okraj; nad Sv. Vidom za stolnico Sv. Justa, tržaškega mučenca, se začena tudi **Sv. Jakob**, ki je skoraj že okraj.

Slovenska služba božja v tržaških cerkvah je ob nedeljah po naslednjem redu: **Sv. Anton Novi** ob 7.00, **Sv. Vincencij** ob 8.00, **Rojan** ob 9.00, prenos maše tudi po slovenskem

radiu Trst A, **Sv. Jakob** ob 10.00, **Salezijanci** ob 10.00, **Barkovlje** ob 7.00 in 11.00, **Sv. Ivan** ob 10., **Škedenj** ob 7.00 in ob 10.00, **Sv. Ana** ob 10.00, **Kolonkovec** ob 10. uri.

Kljub temu, da je Trst pretežno italijansko mesto, ima velik delež v slovenski kulturi, gospodarstvu in zgodovini. Danes kljub tolikim izgubam, ki so jih slovenski Tržačani pretrpeli, mogoče pomembnejši delež kot nekdanj. Leta 1920 je bilo požgano veličastno poslopje tržaškega Narodnega doma, z njim so bile uničene tudi vse slovenske organizacije in zaplenjeno vse njihovo premoženje, ki je šlo v milijone tedanjih kron in niti danes še ni bilo povrnjeno. Danes so si Slovenci v Trstu organizacijo obnovili in dobro uspevajo, dasi ne dosežejo več tiste moči, kot so jo imeli nekoč.

Slovenska banka je danes (nekoč so bile tri) **Tržaška kreditna banka d. d.** v ulici Fabio Filzi, 10. Te se poslužujejo slovenski ljudje v Trstu in slovenski turisti za svoje denarne posle. V isti ulici je na št. 8 tudi **Slovensko gospodarsko združenje** za Furlanijo-Julijsko krajino, ki strokovno svetuje slovenskim gospodarstvenikom. Po tej ulici pridemo k Sv. Antonu Novemu ob Kanalu, izredno lepa cerkev v klasičnem slogu. Ob njej je **slovenska knjigarna Fortunato** (ulica Paganini 2). Osrednja tržaška ulica je nekoliko zadaj za Sv. Antonom in se danes imenuje Carducci, nekdanj pa je bila Via Torrente, ker teče pod njo potok, ki je nosil slovensko ime **Ključ** in po njem tudi pomol Ključ, kjer se je potok izlival v morje. Preko Ključa pridemo do ulice Sv. Frančiška, kjer je slovenska **Tržaška knjigarna** (št. 20).

(Dalje prihodnjič)



## Ob robu povedano

### BILČOVSKI ŠPORTNI FAIRNESS

Kakor je razvidno iz poročila na tej strani, je bilčovsko športno društvo (SV Ludmannsdorf) privedilo v nedeljo, 6. 8. t. l., nogometni turnir, pri katerem so za vsako ekipo, ki se je turnirju odzvala, pripravili pokale. To nič ni posebnega, saj so te pokale darovali tako bilčovska občina kot privatniki. Tako si namreč lahko bral na napisih, ki so zaznamovali darilce (npr.: »Gestiftet von der Gemeinde Ludmannsdorf«) — seveda samo v nemščini. — A prav to je res čudno! Ko so namreč društveni predstavniki teden dni pred turnirjem zbirali pri bilčovskih podjetjih podporo oz. prispevke za turnirске nagrade, pokale, so se tudi ustavili pri domači trgovini v Bilčovsu. Pri vsem športnem zanimanju in razumevanju za potrebo finančne podpore, je trgovec izrazil svojo pripravljenost, prispevati za en pokal. Športniki so bili kar navdušeni v tem in trgovca še opozorili, da on lahko da napraviti na pokal ime podjetja. On je bil k temu tudi pripravljen, a bi pač moral biti napis dvojezični: Kaufhaus — trgovina. Ravno to pa je športnikom že zadostovalo, da so zavrnili podporo trgovca ter ugotovili, da bi ta prispevek samo tedaj sprejeli, če bi bil napis nemški! — Razumljivo, da trgovec — domačin — ni mogel odobravati ta predlog ter pojasnil, da on ne mara podpirati tako misleče športno društvo. — Vprašamo torej: ali je to športni fairness in toleranca? Kje je bil društveni predsednik, ko se je glasovalo o tej zadevi? Ali bodo bilčovski fantje in občani še pripravljene podpirati takšno društvo? (Dejstvo je, da v enajstotrici igra mnogo slovenskih fantov, med njimi tudi dva bivša SAK-igravca!) wash

### SKISANA MODROST

Na svetu živijo razni ljudje. Na svetu živijo razni narodi. Ti razni narodi govorijo razne jezike, tudi mnenja niso ista. Pa tudi razumske zmožnosti se močno razlikujejo med seboj. No, in ker je pač to tako, bi lahko pletli to vrv naprej, v nedogled. In ker nečemo vlačiti cenjenih bralcev NT v nedogled, bomo skočili po tem kratkem in zelo jasnem uvodu v tolmun, kjer plava neka čudna žival.

In ta tolmun je močno skaljen. In v kalnih vodah, se pravi, se da kar dobro ribiti. Seveda, če še sploh živi tam kaka vodna žival. Kajti onesnaževanje (ali tudi zastrop-

## KUPUJTE pri tvrdkah, ki oglašujejo v našem listu!

ljanje) vodá je preklemsko pereča za devščina. Pravijo, da si bo človeštvo zaradi tega nespametnega početja kar samo skopalo grob. Kajti eden najvažnejših virov življenja je voda, čista voda.

V nedeljski številki celovške Kleine Zeitung (6. avgust, str. 6) se oglašá pod pismi bralcev neki gospod Rudolf Schiestl iz Celovca. Naslov njegovemu prispevku se glasi „Zweisprachige Ortstafeln“ (Dvojezični krajevni napisi). Pismo je sicer kratko, a vsebuje celo predavanje o demokraciji. Je torej zelo poučno. Med drugim se spušča pisec tudi v narodnostno vprašanje na Koroškem. To pa je zelo zanimiva in hvaležna snov. Med drugim torej piše pisec dobesedno: „Meiner Ansicht nach gibt es in Kärnten keine Slowenen, sondern Windische.“ Gospod Schiestl so torej mnenja, da na Koroškem ni Slovencev, ampak da živijo tam samo neki čudni „vindišarji“.

Kot vidimo, zopet novo odkritje več. Stvar se bo začela znova. Če se ti pri vsem tem ne skisajo možgani!

šalom

## Na srečanju planincev treh dežel

Pred tremi leti je predsednik Slovenske planinske zveze v Ljubljani dr. Miha Potočnik dal pobudo za Pot prijateljstva — Wege der Freundschaft — Cime dell'amicizia. Ta pot naj bi povezovala planince Julijske krajine Furlanije, Slovenije in Koroške ne le osebno, temveč naj bi jih seznanila tudi z vrhovi treh dežel.

Skupno je 30 vrhov, v vsaki deželi deset, povezanih v pot prijateljstva. Na Koroškem so vrhovi v Norijskih Alpah, Visokih Turah in Ziljskih Alpah, na italijanski strani v Karnijskih Alpah in Zapadnih Julijcih, v Sloveniji pa v Julijskih in Kamniških Alpah. Pretekli teden so priprave tako daleč dozorele, da so mestni svetnik Teuber (Naturfreunde), arhitekt Klaura (Österreichischer Touristenklub), dr. Dellisch (Österr. Alpenverein), Mario Lonzar (ital. plan. društvo), dr. Miha Potočnik (Slovenska planinska zveza Ljubljana) ter dr. Jožko Buch (Slovensko planinsko društvo Celovec) predstavili deželnemu glavarju Simu pot prijateljstva in jo na ta

način na Koroškem otvorili. Sima se je zahvalil vsem navzočim planincem za trud, da v svojem območju skušajo doseči dobro medsebojno razumevanje, posebno pa se je še zahvalil beljaški sekciji Alpenvereina z njihovim članom Kucharjem, ki je za pot prijateljstva storila na Koroškem največ organizacijskega dela.

Vsi planinci so vabljeni, da se podajo na pot prijateljstva in da osvojijo v vsaki deželi pet ali pa vseh deset vrhov. Knjižice, z opisom ture in skico vsake posamezne gore se dobijo za 50.— šilingov tudi pri Slovenskem planinskem društvu v Celovcu, Gasometergasse 10. V ceni vključen je tudi znak, ki naj bi bil živ dokaz planinskega tovarištva in prijateljskega sosodstva.

Ob tej priliki opozarjamo, da bo Slovensko planinsko društvo v Celovcu prihodnje izlete organiziralo v okviru „Poti prijateljstva“ in da vabi člane in prijatelje, da se številno udeležijo teh izletov.

## Smrt Figovčevega očeta Antona Grila

Preko radia smo v sredo, 9. 8., slišali vest, da je zaradi poškodb, dobljenih pri prometni nesreči, v bolnici v Celovcu umrl pri vseh priljubljeni Figovčev oče Toni Gril. Vsak, ki ga je poznal, je sočustvoval z njegovo prizadeto družino. Kako je bilo to mogoče, da se je moglo na cesti iz Šmihela na Bistrico kaj takega zgoditi, so se spraševali ljudje.

Rajni oče je bil ljubitelj živali, posebno konj. Ko so že vsi Bistričani opustili konje, je on še vedno vozil s plemensko kobilo. Prirejal je od nje žrebeta in jo vpregal v konjske grablje in obračalnik za seno. Pred košnjo otave jo je na usodni dan pustil pri edinem kovaču spodnje Podjune, v Šmihelu, podkovati. Po storjenem delu jo je gnal po cesti na Bistrico domov. Pred Borovjem pa

### Darujte za tiskovni sklad!

je žel in mlatil Kuštrov kombanj žito na Časovi njivi in se ravno takrat ob cesti obračal. Kobila se je ogromnega stroja ustrašila, se splašila in hotela uiti. Oče jo je držal na vso moč in je ni izpustil, dokler ni padel vznak na trdo cesto in postal nezavesten. Mimoidoči so mu nudili prvo pomoč, poklicali zdravnika, ki pa je zmajal z glavo. Očetu se je prelomila lobanja in mu niso mogli več pomagati. Splašena kobila je pritekla k očetu nazaj, ga nekaj časa ogledovala in se začela nato pasti poleg ceste. Očeta so peljali v Celovec z rešilnim vozom le še po smrt.

Figovčeva hiša je bila vsa leta zelo spoštovana. Že oče rajnega je bil ugleden gospodar. Vsi, ki smo vozili na Bistrico nekaj v mlin, smo videli, da imajo pri hiši lep red. Tudi na polju so imeli vedno čedno obdelano in njih pridelki so vedno lepo kazali. Oral je s konji vedno rajni oče Toni in rad z vsakim, ki se je mimo peljal, malo pokramljal. Figovčevi so bili trdno krščanski in so vedno držali na slovensko. Rajni župnik Vintar in tudi Picej sta bila njih hišna prijatelja.

Med drugo svetovno vojno je sedaj rajni prevzel po očetu domačijo in se oženil s sedanjo materjo-vdovo. Imel je srečo. Bila je istega duha kot Figovčevi in so se vse dobre lastnosti hiše nadaljevali. Rodilo se jima je pet otrok. Starejšega sina sta dala študirat in je danes učitelj na Krčanjah. Vse tri hčerke so se izučile praktičnih poklicev. Najmlajši sin, ki je letos dovršil glavno šolo, pa bi postal naslednik očeta, ko bi postal polnoleten. Človeč obrača, Bog pa obrne.

Dne 11. 8. smo očeta po maši zadušnici položili v prerani grob. Pogreba se je udeležilo veliko gospodarjev in tudi drugih ljudi.

Pogrebne obrede je opravil g. kaplan Der-

sula, ker je g. dekan na dopustu. Na pogreb sta prihitela še šentjakobski in dobrolski kaplan. Moški zbor mu je zapel globoko občutene žalostinke.

Počivaj mirno, dragi oče Toni, poleg svojih prednikov. Pogrešala te bo domača hiša in še mladoletni sin, pa tudi farna skupnost, ko te ob nedeljah po maši ne bo več pred Šercerjem, kjer si vedno šegavo premostrval gospodarski položaj. Bil si oblegan od živinskih kupcev in prodajavcev. Vsakemu si znal prav svetovati.

Ženi vdovi, ki bo morala sedaj nositi tudi skrb gospodarja, in vsem otrokom rajnega izrekamo naše sožalje z željo, da bi ostali v življenju tako Figovčevi, kot je bil rajni oče.

### SELE (Obiski)

Pretekli teden so nas obiskali izletniki iz Škofje Loke in so od nas nadaljevali vožnjo na visoke Djekše. Tako so si lahko ogledali del slovenske Koroške od juga do severa.

V soboto, 12. avgusta, precej proti večeru, so pa preko Višarij in Gospe Svete prispeli v dveh velikih avtobusih romarji iz Stranj pri Kamniku krepko peli pri večerni maši.

V nedeljo, 13. avgusta, pa so se izletniki iz Grebinja, največ penzionisti, udeležili najprej cerkvenega žeganja v Dolini pri Borovljah, nato pa so si ogledali naše gorske kraje in se okrepčali s kosilom v Trklovi gostilni.

Izredno smo bili veseli, ko smo zadnje nedeljo julija imeli v svoji sredi misijonarja Majcena. Ta je najprej deloval na Kitajskem, od tam pregnan pa zdaj že 14 let misijonari v Vietnamu. V dveh pridigah nam je povedal mnogo zanimivega o delu v misijonih.

Na praznik, 15. avgusta, pa je prišel med nas salezijanski novomašnik Janez Ulaga iz Ljubljane, ponovil novo mašo in s tem pokazal hvaležnost do dobrotnice, ki ga je med študijem gmotno podpirala.

### (Sreča v nesreči)

V soboto, 12. avgusta, opoldne, se je kakor navadno, oglasil s stolpa stare cerkve srednji zvon in vabil k molitvi angelovega češčenja. Po drugem premolku pa je začel vedno bolj klavrno peti, dokler po nered-

**POPRAVEK:** Na str. 3 današnje številke „Našega tednika“ in v „Nedelji“, str. 4, je rečeno, da je prvi dan teološkega tečaja v Tinjah v četrtek, 28. avgusta. Prav se naj glasi: **24. avgusta 1972.**

Uredništvo

nem rahlem bingljanju ni končno njegovo glas zamrl. Kaj se je zgodilo?

Zvonil je g. župnik Lojz. Pri drugem premolku se je v zvoniku pretrgala ali odrahljal vrv. Župnik je v zagonu padel vznak na tla. Pri padcu pa se je, z vrvo v rokah, vendar toliko prestregel, da ni z vso težo telebnik na tla. Zadobil je na glavi le par lahkih bumov in prask, drugače pa ni bil prav nič poškodovan. Angel varuh je dobro izvršil svojo službo, da je nezgoda tako srečno potekla.

### REKA

V okviru pevskega koncerta se je Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ v Bilčovsu predstavilo domačinom in tujcem dne 12. 8. v hotelu „Antonič“ s pestrim kulturnim programom, ob sodelovanju moškega in mešanega pevskega zbora (pevovodja Franc Kapus), dr. Jožka Bucha (povezovalec) ter humorista Franca Gasserja. Nastopajoče so poslušalci nagradili z navdušenim aplavzom.

Društveni predsednik Rupert Reichmann

ki je navzoče z uvodnim nagovorom pozdravil, je zadel v črno, ko je tolmačil našim toviščarjem pomen pesmi koroškega Slo-

venca ter namen te kulturne prireditve:

»Es sind dies Lieder, die in den verschiedensten Gemütszuständen entstanden sind. Lieder der Freude — Lieder der Entsagung der Liebe, aber auch Lieder der Trauer, der Kärntner Slowenen eine stattliche Anzahl von Liedern haben, die die Sehnsucht nach der Freiheit besingen, so hat das seinem Grund darin, daß wir wígentlich noch nicht diese Freiheit spürten, nach der wir uns so sehnen. Das wäre jene Freiheit, die uns sagen ließe, wir sind gleichberechtigt und gern gesehene Bürger unseres gemeinsamen Heimatlandes. Diesem Zweck sollen auch unsere deutschen Lieder in unserem Programm dienen: dem besseren Verständnis zwischen den Völkern.«

### BOŽIDAR TENSUNDERN — PISATELJ

Prelat Božidar Tensundern je bil velik prijatelj tudi koroških Slovencev. Večkrat se je mudil med njimi in je tudi gmotno podpiral njihove kulturne ustanove. Mohov družbi v Celovcu je namenil izdajo svojih Spominov, ki jih je — na srečo — že v maju dovršil. S to slovensko knjigo si bo velik pokojnik, prijatelj našega naroda, postavil trajen, časten spomenik.

### Pridobivajte nove naročnike za „NAŠ TEDNIK“

**HEMA-ORATORIJ** komponista Hermana Kronsteinerja v okviru proslavitev 900-letnice krške škofije, bo v nedeljo, 20. avgusta 1972, ob 17. uri v Krki. Izvaja ga celovski radijski orkester, zbor Norberta Arternerja in solista Helga Wagner in prof. Janez Kampuš. Prísrčno vabljeni!

pisma, račune, kuverte, poslovne karte, vizitke, računske in dobavniške bloke, letake, lepake, razne prospekte z eno ali večbarvnim tiskom, jedilne liste, razglednice, poročna naznanila, razna vabila, voščilne karte, listine, osmrtnice, spominske podobice, knjige, brošure, časopise ter vsakovrstne vezave

vam izdela v najkrajšem času

## mohorjeva tiskarna

9020 celovec, viktringer ring 26, tel.: 0 42 22 - 82 6 69

izdelujemo tiskovine v slovenskem, nemškem in hrvaškem jeziku, po potrebi pa tudi v ostalih jezikih.

**KMETIJSKE STROJE VSEH VRST VAM NUDI PO UGODNIH CENAH**

Trgovina

Adolf in Katarina

**KRIVOGRAD**

9143 Šmihel pri Pliberku  
Telefon 0 42 35 - 34 1 97

**SLOVENSKI FANT**, 32 let star, 168 cm visok, živeč v Zapadni Nemčiji, pošten, delaven, nealkoholik, nekadilec, lastnik osebnega avta in ki razume oba jezika, bi rad spoznal zaradi ženitve pošteno dekle v starosti od 24 do 30 let. Ponudbe s sliko (bo vrnjena) poslati na: ANTON VIDMAR, 721 Rotweil, Primtalsstr. 4/1, Westdeutschland.

**FORD ESCORT, Baujahr 1968, zu verkaufen. Forum-Möbelabteilung**



Pred enim letom je dobila slovenska kmetijska šola v Podravljah z odlokom ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo pravico javnosti. Neštete intervencije vodstva šole in centralnih organizacij koroških Slovencev so bile potrebne, končno pa so le rodile sad. — S podelitvijo javnosti pa je slovenska kmetijska šola dobila tudi nov, oficialen naslov: „Kmetijska strokovna šola za fante v Podravljah“.

S tem je postala javnopravna institucija in je enakopravno uvrščena med ostale kmetijske strokovne šole. Kot taka se mora ravnati po istem učnem načrtu, ki je predpisan za vse ostale kmetijske šole. Pouk poteka v obeh jezikih, predmet „korespondenca“ pa je le v nemščini.

Bistveni premiki v zgodovini podraveljske šole so: Leta 1953 je bila ustanovljena kot privatna slovenska kmetijska šola. Lastnik je bil Slovensko šolsko društvo (SSD). Leta 1966 je bil za vzdrževanje slovenske kme-

tijske šole sklenjen med centralnima organizacijama koroških Slovencev — Narodnim svetom koroških Slovencev ter Zvezo slovenskih organizacij — poseben aranžma.

Leta 1971 pa je končno pomenilo priznanje javnosti po ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo.

Kot na ostalih kmetijskih šolah se prične pouk 23. oktobra in se konča konec marca naslednjega leta. To pa zaradi tega, ker kmetje v zimskem času, ko je manj dela, raje pošiljajo svoje sinove v šole.

Na podraveljski šoli deluje 13 učnih moči. Med njimi so tudi profesorji slovenske gimnazije, ki so delno zaposleni na kmetijski šoli in drugi znani slovenski akademiki. To in isti učni pripomočki zagotovijo šoli potrebni nivo.

Z ravnateljem, dipl. inž. Einspielerjem, ki je na podraveljski šoli od leta 1957, od leta 1958 pa kot ravnatelj, smo vodili naslednji razgovor:

## Kmetijska strokovna šola v Podravljah

NT: Gospod ravnatelj, vaša šola je dobila lansko leto pravico javnosti. Kaj se je s tem spremenilo na njenem statusu?

Einspieler: Uvodoma bi rad opozoril na dejstvo, da je s podelitvijo javnosti postala slovenska kmetijska šola v Podravljah javno-pravna strokovna institucija koroških Slovencev. To pomeni, da gre do podraveljski kmetijski šoli enake pravice kot vsem drugim kmetijskim šolam. Predvsem bi želel opozoriti, da je šola s tem dobila priznanje strokovne kvalifikacije učencev, da je pridobila pravico do nastopa pri pošolskih strokovnih izpitih in do nadaljevanja strokovnega šolanja na višjih strokovnih šolah, nadalje, da je s tem dobila tudi pravico do internatskih in šolskih podpor in navsezadnje še do brezplačnih strokovnih knjig.

NT: Gospod ravnatelj, glavni vzrok, zakaj slovenski kmetje ne pošiljajo svojih sinov v podraveljsko kmetijsko šolo, se navajajo sledeči vzroki: Da prvič kot absolventi te šole nimajo poznejših perspektiv v poklicu zaradi strokovne pomoči, subvencij in poceni kreditov.

Einspieler: Čeprav je kmetijska šola v Podravljah pridobila pravico javnosti, je ostala na področju pridobivanja naraščajo povsem neenakopravna. In to zaradi tega, ker je raznim činiteljem, sov-

ražnim krogom slovenske kmetijske šole dopuščeno, da z nestvarnimi argumenti nastopajo proti kmetijski šoli v Podravljah in tako skušajo odvrti naraščaj slovenske kmetijske šole. Predvsem bi opozoril, da tu nastopajo z nestvarnimi argumenti, kot na primer, da bodo absolventi te šole imeli pozneje težave, kar se tiče strokovne pomoči s strani kmetijske zbornice, da pa bodo imeli težave tudi v zvezi s prošnjami in podelitvijo subvencij in navsezadnje tudi še poceni kreditov.

Tu bi mogoče dodal, da so to nestvarni argumenti, kajti do strokovne pomoči ima pravico vsak kmet že z ozirom na obligatno članstvo pri kmetijski zbornici. Prav tako pa ima pravico, v kolikor izpolnjuje potrebne pogoje, tudi do subvencij odnosno do pocenjenih kreditov. Torej tu ni pravica deljena na Slovence in sodeželane nemškega jezika, marveč imajo slovenski kmetje iste pravice kot ostali kmetje na Koroškem.

NT: Kot drugi argument se navaja, da slovenščina na Koroškem ni enakopravna in da dijaki pozneje se ne bi znali izražati v nemščini. Kako se glasijo tozadevni učni načrti?

Einspieler: Sovražni krogi slovenske kmetijske šole zelo radi uporabljajo ta argument, ko skušajo starše in pa tudi bodoče gospodarje prepričati, da bodo,

če bodo obiskovali slovensko kmetijsko šolo, imeli pozneje v praksi težkoče z jezikom. Ta nestvarni argument pobija že zgolj dejstvo, da imajo učenci podraveljske kmetijske šole na razpolago za pouk iste učne pripomočke kot ostale nemške kmetijske šole. To pomeni, da se učijo izrazov tako v slovenskem kot tudi v nemškem jeziku. Po drugi strani bi pa rad opozoril na dejstvo, da ima kmetijska šola v Podravljah isti učni načrt kot ostale kmetijske šole. Ta učni načrt odgovarja ne le z ozirom na razdelitev učnih predmetov, marveč tudi z ozirom na razdelitev učne snovi strogo učnemu načrtu, ki je vpeljan tudi na ostalih kmetijskih šolah.

NT: Podraveljski kmetijski šoli se večkrat tudi očita, da nima pravega strokovnega nivoja.

Einspieler: Tudi ta argument nikakor ne odgovarja, čeprav se ga nasprotniki kmetijske šole zelo radi kot ostalih poslužujejo in z njegovo pomočjo skušajo negativno vplivati na starše in s tem odvračati učence od kmetijske šole v Podravljah.

Lahko tu zagotovim, da je z ozirom na prejšnjo ugotovitev, da ima kmetijska šola v Podravljah isti učni načrt, da vsako leto dobavlja od deželne vlade učne pripomočke v nemščini, ki so obvezni za nemške kmetijske šole in sedaj jih uporablja tudi kmetijska šola v Podravljah, da je že zgolj to jamstvo, da je strokovni nivo šole vsaj na isti višini kot na nemških kmetijskih šolah. V ostalem bi opozoril še na dejstvo, da je od lanskega leta naprej, odkar je kmetijska šola v Podravljah dobila pravico javnosti, prav tako podvržena nadzoru deželne vlade kot nemške kmetijske šole, kar v enaki meri jamči, da je strokovni nivo šole zadovoljiv, odnosno na vsaj takem nivoju kot na nemških kmetijskih šolah.

NT: Še eno zadnje vprašanje: Kako se šola vzdržuje?

Einspieler: Žal pravica javnosti strokovne šole za fante v Podravljah ne vključuje v enaki meri tudi vprašanje finančne podpore. Sicer je bil v letošnjem letu tudi na tem področju napravljen premik naprej, ko je kmetijsko ministrstvo na Dunaju priznalo kmetijski šoli v Podravljah vsaj del finančne podpore. V ostalem pa je kmetijska strokovna šola v Podravljah še naprej navezana na podporo s strani naših narodnih organizacij.

NT: Gospod ravnatelj, najlepša hvala za ta razgovor!

NOVOSTI S SEJMA:

## Polnoavtomatična kuhinja v Kelag-paviljonu

„Technovision“ se imenuje polnoavtomatična kuhinja, ki je razstavljena v Kelag-paviljonu celovškega sejma. Zaenkrat je ta kuhinja še prototip. To kuhinjo je sestavilo avstrijsko podjetje Elektra Bregenz. Ta kuhinja zmore vse, pri tem pa gospodinja lahko v sedenju opravlja vsa gospodinjska dela. Pred seboj ima stikalno mizo in treba ji je samo pritisniti na primerni gumb, pa avtomatična kuhinja prične z zaželeno funkcijo. Ta kuhinja vsebuje poleg električnega štedilnika še napravo za umivanje posode, hladilnik, prostore za lonce in pribor, šrambo, osvetljava mize, ki je kuhinji priključena ter seveda primerno glasbo, ob kateri gospodinja še lažje dela. To čudo zaenkrat stane 150.000 šilingov, ko pa bodo avtomatično kuhinjo dali v serijo, bo gotovo cenejša.

V Kelag-paviljonu razstavlja tudi tovarna baterij Jungfer. Poleg električnega vozila kažejo še najnovije baterije, katerih posebna lastnost je, da imajo ohišje iz polipropilena, ki je mnogo trpežnejši kot doslej uporabljeni trdi gumi. Novost je tudi sistem povezave celic: Medtem ko so dosedaj povezovali celice nad ohišjem ali nad vmesnimi stenami, po novem povezujejo celice kar skozi vmesne stene, kar prvič pomeni krajšo pot toka, drugič pa je teža take baterije znatno manjša.

## Jeseni enosni traktorji

Nekateri stroji — rezultat poslovno-proizvodnega sodelovanja Gorenja s švicarsko tvrdko Rapid (največ zanimanja je za enosne univerzalne traktorje z 12 konjskimi močmi ter kosilnice), bodo po trdnih zagotovilih na tržišču že to jesen. Izvedeli smo, da bo kooperacijska proizvodnja traktorjev srednje moči v sodelovanju s Steyrom (dvosni traktorji) stekla konec leta ali pa takoj na začetku prihodnjega leta. V obeh primerih bo obseg posla odvisen od medsebojne menjave sestavnih delov in sklopov.

Velja omeniti, da že sedaj vežbajo posebne kadre, ki bodo popravljali in vzdrževali v servisni mreži Gorenja izključno pogonske in ostale kmetijske stroje.

## Vrednost dinarja v inozemstvu

Jugoslovanski dinar je letos v inozemstvu zelo iskan. Inozemske banke so v sedmih mesecih odkupile 110 milijonov din. Dinar kupujejo v švicarskih, zahodnonemških, avstrijskih in italijanskih bankah. To je pomembno predvsem zato, ker jugoslovanski državljani lahko prenesejo čez mejo od 1. januarja letos vsakič, ko potujejo, po 500 din.

Omenili smo že, da so inozemske banke do 1. avgusta odkupile po uradnem tečaju okrog 110 milijonov din, kar hkrati pomeni, da so v letošnjih sedmih mesecih kupile inozemske banke za 1,5 krat več dinarjev, kot v vsem lanskem letu.

Gibanje dinarskega tečaja v inozemstvu je bilo do sedaj zelo dobro. Zahodnonemške banke dajo za 539,08 din 100 nemških mark, svojim turistom, ki potujejo v Jugoslavijo, pa dajo za 100 mark 522,19 din.

V Italiji dobijo Jugoslovani za 2,9411 din 100 lir, če pa kupujejo dinarje Italijani, dobijo za 100 lir 2,8511 din.

V Beogradu se dobi za 100 švicarskih frankov 440,50 din, ravno toliko pa se dobi tudi v vsaki švicarski banki, najbolj pogosto 440,55 ali 440,58 din.

## Super-tank za Nixona

Iz strogo varovane proizvodne dvorane avtomobilske družbe Ford, je prišel novi Nixonov avtomobil, pet ton težka oklepna limuzina lincoln continental. Predsednikov avtomobil velja poldrug milijon dolarjev. Je dvakrat težji kot standardni lincoln, varuje ga 2,5 cm debele jeklene plošče, ima posebne, zelo široke, proti krogam odporne gume, neprebojna stekla in premično streho. „Avtomobil je močan kot tank,“ je izjavil funkcionar Forda, „in zelo močna bomba ga lahko v najslabšem primeru prevrne.“ Avtomobil so delali tri leta, poganja ga motor z močjo 365 KS (8000 kubikov, število cilindrov ni znano).

## TV tedenski program

### RADIO CELOVEC

NEDELJA, 20. 8.: 7.10 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 21. 8.: 13.45 Informacije — Iz znanih oper. — TOREK, 22. 8.: 9.30 Za vsakega nekaj. — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Otroci, poslušajte. — SREDA, 23. 8.: 13.45 Informacije — Iz popotne torbe (V. Zaletel: Siam — 2. del) — Zbori pojejo. — CETRTEK, 24. 8.: 13.45 Informacije — Žena, družina, dom. — PETEK, 25. 8.: 13.45 Informacije — Za razvedrilo ob koncu tedna. — SOBOTA, 26. 8.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

### AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

NEDELJA, 20. avgusta: 16.30 Za otroke od 6. leta: slikovna zgodba — 16.40 Kenguru Skippi — 17.05 Škratje — 17.20 Za družino: dvignite sidra, spustite vrvi — 17.45 Pes in gospodar — 18.05 Lahko noč za najmlajše — 18.10 Potovanja na konec sveta — 19.00 Čas v sliki — 19.30 Šport — 20.10 Kristijan v času — 20.15 Zvijajča in ljubezen, opera — 21.30 Čas v sliki in šport.

PONEDELJEK, 21. avgusta: 18.00 Znanje — aktualno — 18.25 Lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Bonanza — 21.05 Poštni predal 7000 — 21.20 Telesport — 22.20 Čas v sliki.

TOREK, 22. 8.: 18.00 Znanje — aktualno — 18.25 Lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Raj živali — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Kaj sem? — 21.05 Stress v troje — 22.40 Čas v sliki.

SREDA, 23. 8.: 11.00 V Pariz zaradi ljubezni —

12.20 Telesport — 16.30 Škrat ur — 17.15 Carobni karusel — 17.20 Antena — 17.35 Lassie — ko noč za najmlajše — 19.30 Avstrija slika — 19.55 Televizijska kuhinja — 19.30 Čas v sliki in 18.00 Za družino: poletje z Nicole — 18.25 Lahkultura — 19.55 ORF-olimpia-študio — 20.15 Svet knjige — 21.05 Rdeča kapela — 22.15 Čas v sliki.

CETRTEK, 24. 8.: Potovalna služba golob — 18.25 Lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Športni mozaik — 19.30 Čas v sliki — 19.55 ORF-olimpia-študio — 22.15 Krog Portland, špijonažni film — 21.50 Čas v sliki — 22.00 Studijski program: In memoriam.

PETEK, 25. 8.: 11.00 Sedem žena — 18.00 Zeleni svet — 18.25 Lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 To je moj svet — 19.30 Čas v sliki in kultura — 19.55 ORF-olimpia-študio — 20.15 Senzacije izpod kupole cirkusa — 21.10 Prezezi — 22.10 Čas v sliki — 22.20 Morski razbojnik.

SOBOTA, 26. 8.: 14.50 Evrovizija iz Münchna: Otvoritev 20. olimpijskih iger v Münchnu — 17.00 Ježevci Gnum-Gnum — 17.20 Mala hiša — 17.45 Slava — 18.00 Tedenski magazin — 18.25 Lahko noč za najmlajše — 18.30 Kultura specialno — 18.55 Greta Keller in njeni šansoni — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Snubitev — 21.45 ORF-olimpia-študio — 22.00 Čas v sliki — 22.10 Vročje blago za Pariz — nočna kriminalka.

### TELEVIZIJA LJUBLJANA

NEDELJA, 20. VIII.: 9.40 Po domače z zadovoljnimi Kranjci — 10.12 Kmetijska oddaja — 11.00 Otroška matineja — 11.50 Mestece Peyton — 12.40 TV kašipot — 18.00 Dirka za soncem — barvni film — 19.35 Za konec tedna —

20.00 TV dnevnik — 20.30 Ko nisem bil več vjak — nadaljevanje — 21.15 Nastop sovjetskega ansambla CRERO — 21.30 Športni pregled — 22.00 Poročila.

PONEDELJEK, 21. VIII.: 18.15 Obzornik — 18.30 En dan v Kobengavnu — 18.40 Danska pop glasba — 19.05 Kot krogi v vodi — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Copenhagen design — 21.00 Dobro življenje — TV drama — 22.10 Zdravje — sex — izobraževalna oddaja — 22.35 Poročila — 22.40 Šahovski komentar.

TOREK, 22. VIII.: 18.15 Obzornik — 18.30 Medvedov godrnjavček — 18.55 Sodobni pouk v JA — 19.25 Banja Bešta — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Zapuščena zemlja — 22.20 Labodje jezero — 23.10 Poročila.

SREDA, 23. VIII.: 18.15 Obzornik — 18.30 Sebastijan in Mary Morgane — 19.00 Na sedmi stezi — 19.30 Naši operni pevci: Bogdana Stritarjeva — 20.00 TV dnevnik — 20.35 V. Brancati: Raffaele — 21.25 Avstralija — 21.55 Poročila — 22.00 Šahovski komentar.

CETRTEK, 24. VIII.: 18.15 Obzornik — 18.30 Gospod Piper — barvni film — 19.00 Čarni svet živali — barvni film — 19.25 Jugoslovanska mesta: Pulj — 20.00 TV dnevnik — 20.35 G. Neveux: Vidocq (Človek s sto imeni) — 21.25 Sodobniki: Pablo Neruda — 22.10 Vohuni, agenti, vojaki: Izginula raketa — 22.45 Poročila.

PETEK, 25. VIII.: 18.15 Obzornik — 18.30 Veseli Tobogan: Jesenice — II. del — 19.00 Mestece Peyton — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Varujmo gozdove pred požari — 20.35 Močnejše od življenja — 22.10 Poročila — 22.15 Šahovski komentar.

SOBOTA, 26. VIII.: 14.50 München: Začetek olimpiade — 17.40 Po domače z ansambлом Slavka Znidaršiča in oktetom Jelovica — 18.10 Obzornik — 18.25 V deželi klobukov — 18.50 Obisk v živalskem vrtu — 19.20 Poplave v Prekmurju — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Festival zabavne glasbe v Novem Sadu — 21.35 Začetek olimpiade — 22.35 Moj prijatelj Toni — 23.25 TV kašipot — 23.45 Poročila.



## Fox bo tožil

Pravi, da ne more dovoliti kraje fotografij — Nočni izlet Bobbyja

V zvezi s Fischerjevo pritožbo zaradi prevelikega hrupa v igralni dvorani je sodnik Schmid izjavil, da je bilo med 12. partijo res precej hrupa. „Nemir so delali predvsem otroci, to je res. Večji del svojega sojenja mirim občinstvo, čeprav to ni moja dolž-

nost,“ je še povedal Schmid. Predsednik islandske šahovske federacije Thorarinson pa je dejal, da ne bodo odstranili nobene vrste več. „S tem, ko smo odstranili kamere, smo izgubili veliko denarja. Novih izgub pa ne moremo prenesti. Vendar pa bom storil vse, kar je v moji moči, da bom zagotovil popolni mir v dvorani,“ je bil komentar prve osebnosti prirediteljev dvoboja.

Fischer je ponoči s svojimi spremljevalci

šel v dvorano, da bi videl novo šahovnico. Ta naj bi bila že tretja. Prva, marmornata, je mila zanj prevelika in tudi polja naj ne bi bila vsa enaka, lesena je bila začasna, zdaj pa je narejena nova. Veljala je 150 dolarjev in Fischer se je moral prepričati, kako se bo skladala z okoljem.

Pozornost je vzbudila tudi grožnja Chesterja Foxa, da bo tožil več časnikov po svetu, ki so brez dovoljenja objavili njegove slike. On ne ve, kako so listi prišli do teh slik, zatrjuje pa, da bo preko svojih odvetnikov ukrepal kar najostreje. „Veliko izgubo imam že zaradi odvzete pravice snemanja, tako da ne morem dovoliti kraje fotografij,“ je izjavil.

## Veste kaj so rekli?

**RICHARD BURTON, igralec:**

Ljubiti, to se pravi biti maksimalno tolerant in nerazumljivo popustljiv.

\*

**MELINA MERCOURI, igralka:**

Zena se lahko zaljubi najkasneje do petintridesetega leta. Kasneje deluje smešno.

\*

**MIA FARROW, igralka:**

Ljubezen je sočutje. Ljubiti se pravi ne bati se odgovornosti in ran, ki jih zapuša ljubezen.

\*

**CASSIUS CLAY, bokсар:**

Ravno tak sem kot pred dvajsetimi leti, le da imam več razuma. Mnogi se smejejo mojim smelim izjavam. Toda ti ne vedo, da danes ne bi bil milijarder, če ne bi toliko govoril.

\*

**MARLON BRANDO, igralec:**

Novinarji so mi odvratni. Da bi si prislužil svoj honorar, kot hijene brskajo po tujih življenjih.

\*

**MAJDA SEPE, pevka:**

Oblačenje je slaba točka vseh žensk. Na srečo imam jaz opravičilo za to — kot pevka moram biti okusno oblečena.

\*

**SENKA VELETANLIČ, pevka:**

Naši moški ne pretiravajo s kavalirstvom. Mogoče smo temu krive tudi me ženske, ki jih premalo vzpodbujamo k temu.

\*

**LADO LESKOVAR, pevec:**

Rad hodim na koncerte po Sovjetski zvezi, čeprav so strahovito naporni. Toda tam je čudovita publika, kakršna je bila naša pred desetimi leti.

\*

**JOSIPA LISAC, pevka:**

Nimam preveč velikega kroga oboževalcev. Toda veseli me, da so med njimi tudi starejši ne le mladi.

vsaj prepričati njegovo uničenje. Dobro se zavedajo, da samo gola kritika ne pomaga, marveč je treba pokazati, da za našo kritiko stoji sposobnost in želja narediti nekaj boljšega, kot je to, kar kritiziramo.“ Vprašani maturanti se tudi zavedajo, da ne živijo ločeni od ostale družbe, marveč so njen sestavni del. „Nismo svet zase“. Pojem „svet mladih“ je prazna beseda. S tem so mladinci hoteli odvrniti od soudeležbe pri nedeljivem in resničnem življenju. Nismo opazovalci s strani niti sami sodniki, ampak hočemo po svoji naravi biti sodelavci v življenju družbe.“

### DEKLETA, NAŠI KMETIJSKO-GOSPODINJSKI ŠOLI VAS VABITA!

Koliko deklet, ki se čez poletje zaposlijo v turizmu, se sprašuje in ugiba, kako bi najbolje uporabile čas preko jeseni in zime do nove sezone.

Za vsa dekleta, ki so kjerkoli že absolvirala 9. šolsko leto, je prava sreča, če morejo obiskati še kakšno gospodinjsko šolo. Za taka dekleta vodijo šolske sestre v Št. Rupertu pri Velikovcu in Št. Jakobu v Rožu 8-mesečno kmetijsko-gospodinjsko šolo.

Pouk se na teh šolah prične 2. oktobra in konča 25. maja naslednjega leta.

Poudarek je v šoli dan pouku kuhanja, šivanja in modernega gospodinjstva. Poleg drugih strokovnih predmetov se poučuje kot neobvezen predmet tudi strojepis.

Finančne težave, ki so doslej marsikateremu dekletu obisk šole onemogočile, so sedaj odpadle, ker dobijo učenke, ki so avstrijske državljanke, državno podporo (Studienbeihilfe in Heimbeihilfe). Tudi vse potrebne knjige dobijo brezplačno.

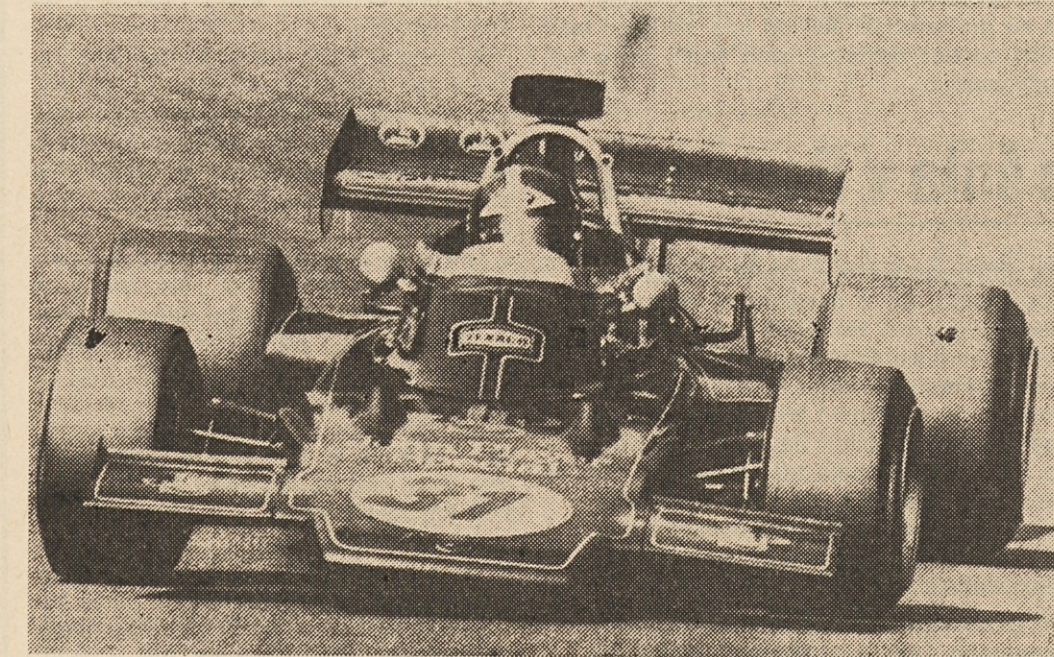
Za dekleta, ki imajo predvsem veselje do šivanja, je v Št. Jakobu v Rožu priključen še poseben šivalni oddelek.

V obeh razredih zadostijo dekleta obveznosti za obisk nadaljevalne šole (Fortbildungsschule).

Svoje prijave pošljite na vodstvo Kmetijske gospodinjske šole, 9100 St. Ruprecht pri Velikovcu ali Kmetijsko-gospodinjske šole, 9184 Št. Jakob v Rožu.

### UŽIVALCI MAMIL V ITALIJI

Po podatkih italijanskega senata je v vsej Italiji 600.000 uživalcev mamil. Tretjina je mlajših kot dvajset, večina drugih pa je iz starostne skupine 20—30 let. Hašiš in marihuana sta na prvem mestu, potem pa sledita opij in heroin. Vlada pripravlja akcijo proti uživanju mamil. Za narkomane namestavljajo ustanoviti posebne klinike, v načrtu so strožje kazni za prekupevalce z mamil.



Svetovni prvak Emerson Fittipaldi

### ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT

Slovenski atletski klub (SAK) se je čez konec tedna udeležil nogometnega turnirja na Gozdanjah. Mladi fantje so igrali deloma dober nogomet, a so po nesrečni kombinaciji izgubili finalno tekmo z 0:1. Med igralci je zelo dobro ugajal novi vratar Vlado Wakounig. V nedeljo igra SAK ob 17.30 na domačem igrišču v Koschatstraße proti reprezentanci vojaščine — Heeresportverein (HSV). Navijači vabljeni!

Celovška Avstrija, ki je po večletni odsotnosti zopet med šestnajsterico tistih, ki se borijo v najvišji nogometni ligi, je v prvem kolu nacionalne lige igrala proti rekordnemu mojstru Rapidu z Dunaja. Celovčani so se sicer hrabro borili, a na koncu kljub optični premoči podlegli z 2:3. Za Rapid sta dala gole Gallos (2) ter Fak, za celovčane pa je ustrelil oba gola mladi Widmann, ki je kot najboljši igralec na polju imel boljšo primeru kakor moštvo in kot celota.

Na Österreichingu je preteklo nedeljo zmagal v dirki formule 1 Braziljanec Emerson Fittipaldi na Lotusu ter si s tem praktično že osvojil naslov svet. prvaka. Teoretične možnosti imata še Stewart ter Hulme. V Zeltwegu je bila nedeljska dirka dirka rekordov: rekordno je bilo število gledalcev (150.000), padel je rekord za obkroženje ringa in prav tako skupni čas trajanja dirke je postal še krajši. Avstrijec Niki Lauda se ni mogel uveljaviti in dosegel le deseto mesto. Spričo pomanjkanja točk ter tudi denarja je vprašljivo, če bo mogel nadaljevati svojo kariero v formuli 1.

### MLADI NISO SVET ZASE

Neki beograjski tednik je junija letos spraševal skupino maturantov srbskih gimnazij, kako gledajo na svoj delež v današnjem družbenem življenju. Iz njihovih odgovorov izhaja, da imajo precej zrele poglede o tem vprašanju. Izjavili so, da si ne delajo utvar, da bodo čez noč sprebrnili svet, želijo pa

lovico, morala bi deliti tudi delo —“ je mislil odkrito Adam.

„Stric Adamov,“ se je razlegel v tem trenutku po gozdu otroški glas. „Cerkvenikova mati pravijo, da pridite takoj domov.“

Drobni sel je sporočil naročila in izginil s posodo za jagode v gozdu. Cerkvenikova teta je bila v Klenči in okolici znana babica, in če je poslala na travnik po Adama, se je gotovo doma nekaj pripetilo.

„Pojdemo za botre,“ se je smehljajal Martin. Toda sedaj mu Adam ni odgovoril. Pobral jo je proti Klenči, kakor bi mu za petami gorelo; preden pa je prihitel domov, je imel v hiši ena usta več.

„Fantek je, pravi hrust,“ se je pohvalila krojačica že med vrati.

V.

„Pri drevescu“ za mizo je sedel Martin Porazil in pil. Tri dni že sedi v gostilni, tri dni pije in čim bolj pije, tem bolj je žejen. Seno kose, sušé, spravljajo, a Martin pije v največji košnji. Vsem v Klenči je to znano in nihče se ne čudi. Zgodila se je nezaslišana stvar.

„Štirideset let sem babica, pa kaj takega se mi še ni pripetilo,“ je pripovedovala po resnici cerkvenikova žena; „vsak, kogar sem prosila za botra, je še šel, samo zdaj je odrekel brat bratu tako sveto uslugo.“

„Bolje z volkom živeti pod eno streho kakor z ono jezljivko,“ je dvignil Martin po dolgem molku težko glavo, zvrnil vase vrček piva, da se je pokazalo dno, udaril ob mizo in ukazal: „Še eno!“

Vtem je zadonel strel. Kakor bi bil vanj ustrelil, je planil Martin, se opotekel in se prijel za glavo. „Zdaj gredo

h krstu — streljajo fantku, fantje streljajo iz pištol, da se ne bo bal ne domá ne v vojski nikogar, da bo pogumen mož. Moj zlati oče, moja mati draga, kaj pravita vidva na to v grobu? — — — Gostilničar, nalij, nalij, da pogasim v sebi ta ogenj!“

„Pusti že enkrat te misli!“ ga je pogovarjal krčmar. „Povej mi, zakaj ni hotela Manca iti za botro, odleže ti in zopet bo dobro.“

„Povem, zakaj ne bi povedal, pa čeprav me je sram govoriti o tem. Mi ne bomo nikdar več krstili, — je rekla Manca, — čemu bi si torej delali škodo, ko nam tega Adamovi ne bodo mogli povrniti?“

„Prekleta ženska!“ je zaklel sedaj tudi gostilničar.

„Zibelko, v kateri so me zibali, je nesla v drvarnico, jo razsekala na tnalu in sežgala v peči, češ da je na poti!“

„Vrat bi zavil taki mrhi!“

„Čakaj, prijatelj, to še ni vse!“

„Še ni?“

„V podstrežje se je preselila in ne spi z menoj.“

„In zakaj pa to, lepo te prosim?“

„Da bo, je rekla, Martinček enkrat najbogatejši fant daleč naokoli!“

Tačas je hodila Manca doma z obvezano glavo in po telesu vsa lisasta. Martin jo je nabil, prvič, toda hudo. Ako bi sama ne bila močna kot konj in če bi ne bilo očeta in matere, ki sta mu iztrgala hčer iz rok, bi jo bil ubil. Morali so jo zakleniti pred njim, toda on je vrata vdrl; sreča, da je medtem skočila skozi okno in ušla. Pri Martinovih je bil sodnji dan. Gospodar je bil razjarjen kakor bik in je razbil v sobi vse na drobno, celo sklednik s posodo v črepinje in treske. — Potem je šel in sedaj pije; kakor mav-

## Zadnja pravda

Spisal J. S. Baar, iz češčine prevedel V. Hybášek 14

Martin se je pomiril, nevede je odnehal in kosil zopet kakor sicer.

„Znesel se je in travnik jo je odnesel,“ se smeje sam zase Adam in prizanaša bratu. Preden sta se nadejala, sta bila dokosila do studenca, iz katerega izvira srebrnotračen, vesel potoček.

„Kosca pa sva,“ se smehlja Martin in zre na srčaste redi pokošene trave; — „če rečeš komu, da sta pokosila dva človeka do malice, ne bodo ti verjeli! Ko bi naju oče videl, bi bil vesel!“

„Seveda, — pa kako — ta travnik mu je bil prirastel k srcu!“

„In ta moja nesrečna Manca sili in sili, da bi razdelila tudi ta travnik, nas da je več za delo, vas manj, in da ne bo delala za vas. Najbrž zato ni prišel njen oče za nama in ga je rajši poslala drugam — kosit morda v Rosovko.“

„Travnik razdeliti? — Martin kako bi mogel zahtevati kaj takega? Saj vendar veš, kaj so naročili oče. Ta travnik naj bi bil za večne čase spomin, da sta bila oba naša rodova in obe posestvi nekdanje eno.“

„Saj se tudi ne bo zgodilo!“ se je smehljajal zmagoslavno Martin.

„To pa je res in je le pravično: če deliva krmo na po-



Mister Lamb je stal sredi sobe v podpritičju. Soba ni imela nobenega okna. V krvavi roki je držal ostro dleto. Na tleh zraven njega je ležala blede in drhteča ženska. Za njim, na mizi, je izrezljana konjska glava iz rdečega okvira buljila brez oči v prostor pred sabo.

Nad njim, na dolgem premičnem jermenu, se je zibala močna svetilka.

Izrezljane živali, resnične in fantazijske, deloma tudi cele, ne samo glave, to je bil njegov poklic in te so napolnjevale prostor v sobi brez okna v podpritičju. Njihove črne in izmalicene sence so se skupno in posamezno črtale na enostavno pobeljenem

gova spalnica. Nekajkrat na dan je šel iz nje in to samo do kuhinje, da si je iz velikega hladilnika vzel nekaj hrane.

Vsaka njena pripomba je pri njem ustvarjala odpor proti družbi in vse bolj se je držal svoje sobe, užaljen, da žena in njena okolica ne cenita njegovega velikega kiparskega talenta.

In tako je sedaj mister Lamb izvlekel umazan robec in pozorno očistil ostro dleto. Previdno ga je položil na mizo.

Nato je spet pogledal na Elizabeth. Bila je preveč težka, da bi jo odnesel ven. Pogledal je naokrog in videl, da ni vode niti

že minilo, odkar sem bil zadnjikrat tu? — je pomislil.

Po dolgem hodniku, pokritem z debelo preprogo, je prišel do kopalnice. Prižgal je luč, ki je osvetlila stvari in ogledalo ter kot sneg belo in kot avtomobil veliko kad. Poza bil je že, kakšna je prava kopalnica, ker je imel poleg svoje sobe samo majhno kopalnico s prho, ki ga je sedaj spomnila na kopalnico v vojski. Odločil se je, da jo bo hitro izkoristil.

Pozorno si je umil roke, da bi odstranil z njih madeže krvi. Gledal je, kako rdeče obarvana voda hitro izginja v izlivu. Obrnil se je in pogled se mu je ustavil na snežno beli brisači. Razmišljal je, ali naj jo uporabi.

„Zakaj ne?“ je pomislil.

Pograbil jo je, si obrisal roke in jo spet dal na določeno mesto. Pomislil je, da jo bo potreboval še pozneje. Vedel je, da se mora hitro vrniti, šel je v kuhinjo in prav tedaj je zaslišal žvižg ladje, ki je plula pod velikim mostom.

Leta so minila, odkar je bil zadnjič na ulici, še manj pa na obali. In to bo sedaj kmalu storil.

Našel je vedro in ga napolnil z vodo. — To ni zanj, — je pomislil. Z brisačo čez ramo in vedrom v rokah je šel po stopnicah v sobo v podpritičju.

Svetilka se ni več zibala in sence niso plesale po zidu. Elizabeth je nepremično ležala na tleh.

Postavil je vedro zraven nje in počasi pokleknil. Odvil je brisačo, jo pomočil v vodo in začel brisati ženin obraz.

In nenadoma mu je trzaj njenih vek pokazal, da je živa.

Neverjetno, in vendar je bilo res: njegova tako sposobna žena se je bila onesvestila, ko je zagledala kri na njegovi roki. Vedno je mislil, da je neobčutljiva in močnejša.

LAWRENCE E. ORIN:

## Soba v podpritičju

zidu in dajale videz nemih prič prizora, ki so ga pravkar videle.

Mister Lamb je ravnodušno prenašal številne izpade svoje žene, toda tokrat je šla predač. To je bila njena velika napaka. Ne bi ga bila smela udariti, ko je imel v roki ostro orodje.

Prišla je in ga z vrha stopnic poklicala, pa je bil tako zatopljen v delo, da je ni slišal. V resnici sploh ni opazil njene navzočnosti, dokler mu ni prišla za hrbet, se mu zadržala v uho in ga hkrati udarila po rami. Pravzaprav ga ni bolj porinila kakor udarila, vendar niti tega ne bi smela storiti, dokler je držal dleto v roki. Nemo je gledal postavo, ki je ležala na cementnih tleh. Bila je vsaj za dvajset kilogramov težja kot takrat, ko se je pred dvajsetimi leti poročil z njo. Od tiste Elizabeth zdaj ni bilo niti sledu. Njen obraz je komaj še kazal nekaj nekdanje lepote in svežine.

Za hip se mu je zasmilila. Ljubezni že davno ni bilo več; pravkar se je vprašal, ali jo je nekdanj sploh ljubil. Ni vedel niti tega, kaj ju je doslej še vezalo, da sta vztrajala drug ob drugem.

V začetku sta živela od njegovega skromnega zaslužka, od prodanih kipcev in figuric, in to so bili, je pomislil, krasni in veliki dnevi. Vsak bolje prodan kos sta proslavila z bogato večerjo v dobri restavraciji. Nato pa je ona prišla nepričakovano do nekakšne dediščine, ki je vključevala tudi to staro in rdo hišo. Od tedaj ga je začela zanemarjati, nehala je ceniti njega in njegovo delo, ker ni bila več odvisna od njegovega skromnega zaslužka.

Z njeno denarno gotovostjo so prišli tudi njeni očitki, da on samo izgublja čas in dela gnoj s tem svojim rezbarjenjem.

Ker je bil preveč ponosen, se je preselil v ta prostor v podpritičju, ki je bil tudi nje-

vedra. Šel je po razmajanih stopnicah proti izhodu.

Prav tedaj je zaslišal telefon, ki je vztrajno zvonil, in dejal si je, da je on sedaj edini, ki lahko odgovori. Šel je v ženino spalnico in dvignil slušalko.

„Ja,“ je dejal.

„Bi lahko govoril z gospo Lamb?“ je vprašal hrapav moški glas na drugi strani žice.

„Trenutno je ni tu,“ je vljudno odgovoril mister Lamb.

„Hvala, poklical jo bom pozneje,“ je dejal moški in spustil slušalko.

Pogledal je okoli sebe po veliki in sončni sobi. Zares je bila zelo prijetna. Prepričan je bil, da so zavese nove. — Koliko časa je

W. SUKOWSKI:

## Hrana za papigo

Moški je prišel v trgovino s ptičjo hrano. Bil je utrujen, ko se je obrnil na prodajalca:

»Ali imate kaj hrane za papige? Rad bi kupil nekaj hrane za svojo papigo.«

»Seveda, seveda! S čim vam smem postreči? Marsikaj imamo,« je dejal prodajalec. »Od navadne hrane pa vse do vitaminskih koncentratov.«

»Na primer?«

»Na primer Pepperjeve sončne vitamine.«

»Bom vzel.«

»Dalje Šajterjevo eksotično hrano.«

»Dobro! Pol kilograma.«

»Zelo bi priporočal Hannemannove prosene glavice za moč.«

»V redu. Tudi teh glavice za moč bom vzel pol kilograma.«

»Potem imamo na zalogi tudi Müllerjevo sipo zgovornosti.«

»Odlično! Tega mi natehtajte kilogram. To je res odlično.«

Mož je vzel zavitek pod pazduho, plačal je in vesel odšel proti vratom. Prodajalec mu je dejal v slovo:

»Svojo papigo imate zelo radi, kajne?«

»Da jo imam rad? Ljubim jo,« se je kupec spet obrnil k prodajalcu, cenim jo nad vse! Pomeni mi več kot karkoli drugega.«

»Zares! Majhen ptiček prinese v dom toliko sonca.«

Mož je stopil spet bliže k prodajalcu ter mu priznal.

»Saj smem biti iskren, kajne? Ne vem, kaj bi še počel, če ne bi imel več svoje ljube papige. Zadnji teden, na primer...«

»Zadnji teden?«

»Da, zadnji teden je bil še prav posebno težak. Vsak dan sem imel kakšno dolžnost, kakšen sestanek ali kaj podobnega. V ponedeljek je imel neki moj stanovski tovariš

## JUTRANJI SPOMIN

*V prsih se budé strune ljubezni,  
objemam polja, gore in gozde;  
zapoje pesem čisto mi srce,  
odpeva duša mu v radosti pravi.*

*Obliti s sončnim svitom so vrhovi,  
nad njimi širi jasno se nebo.  
V pestrih barvah sanjajo gozdovi,  
za ribo plava jastreb nad vodo.*

*Klic ptic nemirnih spod neba višave  
otožno mi prihaja na uho.  
Zbudi spomine davne — iz dobrane,  
odete v sanje, sinje kot nebo...*

*Nekoč poet je stopal skozi gozd —  
in nosil v srcu jutro, dan in mrak;  
skoz temo si on zgradil je most,  
ko bil svetel je v noči kamen usak.*

*V srcu vžiga plamen se spomina,  
objame polja, gore in gozde.  
Obrazi znani s pticami hite —  
minulih dni ne zbrise jih daljina.*

rojstni dan. Proslavljanje se je pač zakasnilo. V terek smo imeli — da tako rečem — inauguracijo našega novega šefa oddelka. Bilo je spet zelo kasno. Potem smo imeli v sredo obletnico ustanovitve našega kegljarskega kluba. Tokrat ni bilo kasno, ampak je bilo, pravijo, že zgodaj. In potem, ah četrtek! In petek, eh! Še posebno pa sobota, na katero imam prav zares slabe spomine. Saj je bolje, da ne mislim na te stvari. Oh!

Iz prijaznosti je prodajalec sprva prikimaval, nato pa je vseeno tvegat in bil toliko predrzen, da je vprašal:

»In kakšno vlogo ima pri vsem tem papiga?«

Mož je prodajalca pogledal nepremagljivo otožno ter skoraj med jokom trepetaje dejal:

»Od nedelje že, dragi moj gospod, od nedelje je že ona, namreč moja najdražja papiga, edino bitje v družini, ki sploh še govori z menoj.«

### DOBER ODGOVOR

Brezbožnež je zasmehoval vernega človeka: »O, ti revež, til! Kako boš razočaran, ko boš videl, da so nebasa bajkal!« Veren človek pa se odreže: »In ti šele! Kako boš razočaran, ko boš videl, da pekel ni bajkal!«



ra pije, pa ni pijan, samo natrkan je. Sedaj pije sam, toda zvečer pijejo tudi drugi in on plačuje. »Zapili bomo to, kar bi me sicer botrinja stala,« vpije in napaja vse po vrsti.

In zopet se je oglasilo streljanje.

»Zdaj gredo domov, — stari Krejč nese malega Adamka in njegova žena stopica ob njem; — fantje slovesno streljajo, Adam se lahko veseli in ni treba, da bi ga bolela sramota, da mu je lastni brat odrekel botrstvo. Ne — jaz nisem odrekel, moja žena ni hotela iti za nič na svetu; niti s prošnjo niti z grožnjo, niti zlepa niti zgrda je nisem mogel pregovoriti, naj bi Dodlički skuhal juhe, ji nesla kolač ali venec, pa pozdravila otročička s križcem in ga popestovala, kakor se spodobi.« —

»Le sam pojdi!« je vpila venomer. »Ali sem mar vdovec, da bi hodil sam?« razmišlja Martin nad vrčkom in njegovo občutje prehaja iz jeze v žalost: »Adama sem ujedil, do krvi sem ga užalil, do smrti mi ne bo mogel odpustiti sramote, ki sem mu jo napravil. Ne govori in nikdar več ne bo spregovoril z menoj. Konec je. Brezno sto sežnjev globoko je izkopala Manca med bratoma Poraziloma. Steno do neba visoko je postavila med naju, prekleto Manca! In jaz sem jo imel tako rad, da brez nje nisem hotel živeti!« Martin je bruhnil v jok pijancev. V jezi je neizprosno kot kamen, srdit kot lev, a v žalosti je mehke kot maslo in krotek kot jagnje; vse si da dopovedati, poslušaj krčmarja in se dvigne, da bo šel.

»Seštej vse in napiši s kredo in za plačilo se nikar ne boj — grunt je tega vreden in je moj, je ves moj — in bo ostal do smrti moj. Mance ne bom vzel v polovico in je ne bom!«

»Ne jemlji je, Martin, ne jemlji! Za plačilo me ne skrbi,

le pojdi z Bogom!« je klical za njim krčmar in Martin se je opotekal v tihi noči proti domu. Košate lipe v Klenči so cvetele, njih medeni vonj je polnil hladni zrak, nebo je bilo posejano z zlatimi zvezdicami, lunica se je smehljala na nebu kakor načet kolač, psi so se z glasnim lajanjem zaganjali proti vratom, kjer je hodil mimo, v ribniku za cerkvijo je regljala žabja družina svojo enolično pesem; ostre, hripave krike ptička kosca je bilo slišati v pravilnih presledkih s travnikov in iz trstja, voda v vodnjakih je pela, sicer se pa niti miška ni ganila v spečem trgu. »Če si v dica sme popevati, zakaj si ne bi moglo pivo?« je mislil Martin, kateremu sta prijala hlad in nočna tihota, in že je začel:

»Nesrečna ženitev —

najhujša vezitev.

Iz voze si človek pomore,

od hude žene ne more.«

Njegov krepki glas je bilo slišati daleč naokrog; slišala ga je dobro tudi Manca. Manca leži v podstrešju v sobici, pa ne spi. Tretjo noč že ne spi, odkar nori njen mož. Nihče nima poguma, da bi šel ponj v gostilno, niti ona, niti njeni starši, in tako le željno poslušajo in čaka. Mučno čakanje! Minuta se vleče kot ura, ura kot dan in dan kot večnost. Ne na mehki pernici, ampak kakor na iglah leži Manca, se premetava in računa, koliko sedaj njen mož požene po grlu... Kako ona varčuje z vsem, kako si odtrgava od ust; a on razsiplje, celo tuje ljudi napaja; in vse to le zaradi tistih tam nasproti. Ko bi onih ne bilo, nikdar ne bi bilo prišlo do tega. Neukrotljivo sovraštvo čuti Mana v srcu, v žlici vode bi jih vtopila vse, Adama, Dodlo in njune otroke...

»Kot zmaj te huda baba drži,  
a vraga nobenega ponjo ni!«

se približuje pevec s pesmijo o hudi ženi. Manca razločno razume vsako besedo.

»Pijanec pijani,« godrnja in se spravlja s postelje. Vse jo še boli, ne od dela, marveč od moževih udarcev. Skozi okence v podstrešju pogleda v krasno poletno noč in vidi, kako koraka mož proti vratom na dvorišče; modrikasti lunin sijaj ga obliva. Sedaj je zaropotala kljuka, zaškripala so vrata, korake in petje je čuti na dvorišču. Manca sliši bose noge materine, ki hiti odpirat hišna vrata. »Nikar ne odpirajte,« bi najrajši zavpila Manca, »kjer se je napil, tam naj spi.« Toda boji se, da bi začel Martin razbijati, in škodi, jezi in sramoti bi ne bilo konca.

»No, pojdi, Martin, pojdi, postelja te že čaka, lezi in naspis se,« govori ljubeznivo z zetom Gašperka, kakor z otrokom.

»Kje pa je Manca?« rentiči Martin.

»Ni te mogla dočakati, spat je šla!«

»Če le zine, mati, usta ji stolčjem!«

»Saj ne bo, saj ne bo, niti besedice ne bo rekla, le sleci se.«

»Grunt je moj, in če ga vsega zapijem, ne bom še vedno ničesar odjedel od njenega.«

Manca se je stresla v podstrešju. Glej, na to ni niti pomislila. Saj je res, na tujem gara, ničesar niso njej prepisali, mož jo sme pognati in s starši vred bi morala iti gostovat. Martin je spodaj že trdno zaspal, a Manca se premetava na vse strani in od samih skrbi ne more zaspati.

(Dalje prihodnjič)



## SOMMERSCHLUSSVERKAUF

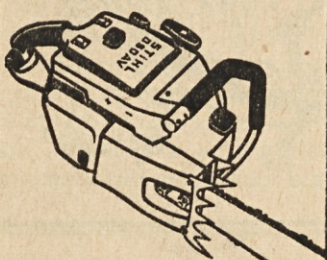


# der kürzeste weg zu kleinen preisen

Herren-Freizeithemden Kurzarm, bügelfrei gewebt	59.80	Baby-Garnitur	19.80	Damen-Wäschegarnitur Hemd und Hose	49.80	Damen-Strumpfhosen fehlerfrei, in Modefarben	7.90
Herren-Mode-Batisthemden, Langarm	89.—	Mädchen-Slip-Hosen, Baumwolle	4.90	Damen-Frottee-Kleider in Modefarben	89.—	Seidenbrokat-Steppdecken	169.80
Herren-Mode-Leibchen	29.80	Mädchen-Unterkleider	ab 19.80	Damen-Mode-Bikini	99.—	Polster, gefüllt mit 1 kg Hühnerrupf	45.90
Herren-Mode-Pulli, Acryl	99.—	Kinder-Mode-Leibchen gestreift	29.80	Damen-Mode-Pullover	49.80	Leintücher aus reiner Baumwolle	49.—
Herren-Slip oder -Leibchen aus gutem Baumwoll-Ripp	10.90	Kinder-Dralon-Pullover	39.80	Damen-Dirndl-Blusen	24.90	Liegetücher 70×140, aus gutem BW.-Frottee	39.80
Herren-Socketts, Baumwolle	7.90	Baby-Kleidchen, Langarm	39.80	Damen-Moderöcke	89.—	Frottee-Handtücher Strapazqualität	8.90
Herren-Taschentücher, färbig	2.60	Mädchen-Frottee-Kleider	48.—	Damen-Morgenröcke aus Perlonstepp	99.—	Badetücher Jacquardfrottee 100×150	69.80
Herren-Turnhosen oder -Leibchen, Baumwolle	9.80	Mädchen-Trevira-Hängekleider, alle Größen	59.80	Damen-Acryl-Westen	89.—	Bettbezüge BW. gewebt, kochecht, 130×190	99.—
Herren-Badehosen aus Helanca	39.80	Damen-Badeanzüge aus bedrucktem Helanca	119.—	Damen-Leinen-Kleider	119.—	Polsterbezüge, dazupassend 60×80	28.90
Herren-Schnürsamthosen in Modefarben	149.80	Damen-Nachthemden aus bedrucktem Wäschestoff	39.80	Damen-Jersey-Hosen, modische Facon	199.—	Acryl-Dekor-Vorhänge pflegeleicht, 120 cm breit	29.80
Herren-Frottee-Bademäntel	159.—	Damen-Slip-Hosen Baumwolle oder Perlon	7.90	Frauen-Hauskleider aus gemustertem Perlon mit Zipverschluss mit Knöpfen	39.80	Diolen-Stores 300 cm breit, gemustert	39.80
Kinder-Socketts, Frottee oder Baumwolle, alle Größen	9.80	Damen-Hosen mit Bein, 1a Baumwolle	10.90	Perlon-Georgette-Tücher in allen Farben	5.90	Sommer-Kleiderstoffe	ab 9.80
Kinder-Häkellook-Strumpfhosen	ab 19.80	Damen-Perlon-Unterkleider in vielen Farben	29.—	Damen-Perlonstrümpfe	3.90	Mode-Crimplene-Kleiderstoffe einfarbig oder gemustert	79.—
				Damen-Kräuselstrümpfe, fehlerfrei	9.90		
				BH, Markenware	19.80		
				Damen-Miederhosen	14.90		

führt ins Kaufhaus **SAMONIG** Villach am SAMONIG-ECK

**STIHL**  
**050AV**



eine Universalsäge für die Waldarbeit. 5,5 DIN PS stark und 9,8 kg leicht, außerdem hat sie den vibrationsdämpfenden STIHL-AV-Griff.



Gospodarski in poljedelski stroji — traktorji — motorne žage in vsi nadomestni deli — kuhinje — kuhinjski stroji in vse za gospodinjstvo — otroški vozički — televizijski in radioaparati — šivalni stroji — motorna kolesa — mopedi — mladinska kolesa za birmo

najugodnejše pri domačem podjetju

**Johan Lomšek**

ST. LIPŠ — TIHOJA 2

9141 Eberndorf — Dobria vas

Telefon 0 42 37 — 246

Oglejte si zaloge in kupite ugodno!

POHIŠTVO  
ZA DOM IN GOSTE

**Rutar - Center**



A 9141 Dobria vas — Eberndorf  
Telefon 0 42 36 — 281

SENDEN SIE MIR AUS DEM  
SONDERANGEBOT:

10 Vorstecker, 10,5 mm . . . S 45.—

25 Vorstecker, 10,5 mm . . . S 100.—

100 Vorstecker, 10,5 mm . . . S 350.—

Gewünschtes bitte anzeichnen!  
Postkarte genügt!

KURT MARKTL & Co.  
Landmaschinen  
9020 KLAGENFURT

Letos smo se odpovedali velesojemskemu vrvežu!  
Zato pa Vam bomo tem bolje postregli v naši trgovini. Vezenje preprog, modna volna, Pas-sap pletilni stroji — vse to pri: WOLLBAR, Klagenfurt — Celovec, nasproti kapucinski cerkve.

Zur Österreichischen Holzmesse

besuchen Sie auch heuer wieder unsere  
große Möbelschau in der Messestadthalle, 1. Stock



KÄRNTENS MODERNSTES MÖBEL-U. AUSSTATTUNGSHAUS

**Serr Schöffmann**

9300 ST. VEIT / GL. - BAHNHOFSTRASSE 19 - TEL: 22 08

MIT SCHÖFFMANN FÄNGT DAS WOHNEN AN



Betonske izdelke in gotove gradbene dele, Katzenbergerstrobe, Purator čistilne naprave, Leca votle opeke in Leca opeke za dimnike ugodno nudi trdka

**Ing. Alois Leeb**

Wolfsberg - Priel, telefon 0 42 52 — 28 78

Köttmannsdorf - Kotmara ves,

telefon 0 42 22 — 79 11 17